

Specifičnosti računovodstva trgovine na praktičnom primjeru

Prgomet, Dora

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:326060>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-19**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET SPLIT

ZAVRŠNI RAD

**Specifičnosti računovodstva trgovine na praktičnom
primjeru**

MENTOR:

Prof.dr.sc. Željana Aljinović Barać

STUDENTICA:

Dora Prgomet 1151576

Split, kolovoz, 2018

Sadržaj

1.UVOD	2
2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA U HRVATSKOJ.....	3
2.1 Računovodstvo u Hrvatskoj.....	3
2.2 Zakon o računovodstvu	3
2.3 Hrvatski standardi financijskog izvještavanja	5
2.4 Međunarodni standardi financijskog izvještavanja	6
2.5 Knjigovodstvene isprave i računovodstveno praćenje isprava u trgovini	6
3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA TRGOVINE.....	10
3.1 Pojemno određenje trgovačke djelatnosti.....	10
3.1.1. Nabava i uskladištenje:	11
3.1.2.Faza prodaje:	11
3.2 Računovodstvo veleprodaje.....	12
3.3 Računovodstvo trgovine na malo	13
3.4 Zalihe	14
3.4.1 Zalihe u veleprodaji	14
3.4.2 Zalihe u maloprodaji	15
4.SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA TRGOVINE NA PRIMJERU PODUZEĆA APFEL MAKARSKA	16
4.1 O poduzeću Apfel.....	16
4.2 Utvrđivanje vrijednosti trgovačke robe	17
4.3 Kriteriji za priznavanje trgovačke robe kao zaliha društva	17
4.4 Kalkulacija i uskladištenje robe.....	18
4.5 Prijenos robe iz veleprodaje u maloprodaju	20
4.6 Primjeri raznih knjigovodstvenih isprava poduzeća.....	20
5.Zaključak	51
Literatura	52
Popis slika:.....	54
Sažetak.....	55

1.UVOD

Računovodstvo je u ekonomiji od iznimne važnosti za uspjeh poduzetnika koji se ozbiljno žele baviti svojim poslom i uspješno poslovati. Neovisno o djelatnosti poduzeća, računovodstvo je bitan dio svakog dijela njegovog poslovanja, ali i izvor različitih podataka i informacija prema kojima se razvija daljnja strategija poslovanja poduzeća. Razvoj trgovine tijekom godina, njezin položaj, status i adaptacija različitim uvjetima postali su ključni faktori u razumijevanju poslovanja poduzetnika.

U ovom radu obrađuju se specifičnosti računovodstva trgovačke djelatnosti posebno u području praćenja procesa zaliha u maloprodaji. Velika važnost posvetit će se i pojmovnom određivanju zaliha kao jednoj od najznačajnijih stavki u imovini poduzeća koje adekvatan menadžment čini važnim za opći uspjeh poslovanja poduzeća. Kako bi se na što bolji način prikazala problematika rada, izvori koji će biti korišteni u samome radu su stručne knjige, udžbenici, znanstveni članci i publikacije, te web stranice i zakoni.

Cilj ovog završnog rada je identificirati posebnosti računovodstva trgovačke djelatnosti u odnosu na druge djelatnosti, te na praktičnom primjeru identificirati specifičnosti računovodstvenih postupaka kod praćenja procesa zaliha u maloprodaji. U radu će se nastojati utvrditi specifičnosti računovodstva u trgovini te će se nabava i skladištenje zaliha posebno objasniti i na temelju isprava prikazati. Kako bi se na što transparentniji način utvrdile te specifičnosti, u teorijskom dijelu rada bit će obrađeni ključni dijelovi u koje su ubrojani računovodstveni tretmani trgovačke robe, kupnja i prodaja robe te računovodstveno praćenje i knjigovodstvene isprave u trgovini.

U radu je prije svega korištena metoda kompilacije koja se oslanja na radove drugih autora koji su citirani u ovome radu. Primjena ove metode vidljiva je kasnije, u praktičnom dijelu rada. Uz metodu kompilacije, korištene su još: deskriptivna metoda kojom se opisuje stanje stvari i događaja u trenutka dok ih se promatra, te metoda analize kojom je omogućeno raščlanjivanje složenih pojmova.

Rad je podijeljen na pet poglavlja. U prvom poglavlju se nalazi uvod u kojem su definirani problemi i ciljevi istraživanja, te se navode metode koje su korištene u istraživanju, a u zaključku se sumiraju sva navedena saznanja iz rada. Nakon zaključka prikazana je korištena literatura, popis slika i sažetak.

2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA U HRVATSKOJ

2.1 Računovodstvo u Hrvatskoj

Računovodstvo podrazumijeva opisivanje, mjerenje i tumačenje ekonomskih aktivnosti određenih subjekata. Pritom se rabi specifični „jezik“ koji se temelji na sustavu načela, standarda, politika, tehnika i propisa koji omogućavaju da obuhvaćene ekonomske aktivnosti budu razumljive korisnicima koji poznaju „računovodstveni jezik“.¹

Računovodstveni sustav u Hrvatskoj je specifičan po tome što se dijeli na četiri osnovna dijela:²

1. Računovodstvo poduzetnika
2. Računovodstvo neprofitnih organizacija
3. Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika
4. Računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimanja – obveznika poreza na dohodak

Za svaku pojedinu vrstu računovodstva postoje posebni zakone koji se odnose točno na taj dio računovodstva i na temelju kojih se uređuje poslovanje u Republici Hrvatskoj.

Najznačajniji zakoni koji uređuju poslovanje u Hrvatskoj su:

1. Zakon o računovodstvu (ZOR)
2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI)
3. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI)

2.2 Zakon o računovodstvu

Zakon o računovodstvu uređuje računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg

¹ Belak V., Vudrić N. izdanje 2012: Osnove suvremenog računovodstva, Belak excellens, Zagreb str.1.

² Lajoš Žager, Ivana Mamić Sačer (2016)- Računovodstveni sustav u Hrvatskoj, materijali s predavanja, kolegij Računovodstveni sustavi u RH i EU, Ekonomski fakultet Zagreb

izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.³

Poduzetnici u smislu ovoga Zakona razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji.

Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:

1. iznos ukupne aktive
2. iznos prihoda
3. prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

Zakon o računovodstvu pod pojmom mikro poduzetnici podrazumijeva poduzeća koja ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta⁴:

1. ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna
2. prihod 5.200.000,00 kuna
3. prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 10 radnika.

Mali poduzetnici su oni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta⁵:

1. ukupna aktiva 30.000.000,00 kuna
2. prihod 60.000.000,00 kuna
3. prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50 radnika.

Srednji poduzetnici su oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta⁶:

1. ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna
2. prihod 300.000.000,00 kuna
3. prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 250 radnika.

Veliki poduzetnici su poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta koji se odnose na srednje poduzetnike.

³ Narodne novine (2015) -Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d Zagreb broj 78 članak 5

⁴ Narodne novine (2015)- Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d Zagreb broj 78 članak 5

⁵ Narodne novine (2015)- Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d Zagreb broj 78 članak 5

⁶ Narodne novine (2015)- Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d Zagreb broj 78 članak 5

2.3 Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) temelj su za sastavljanje i objavu financijskih izvještaja malih i srednjih poduzetnika u Republici Hrvatskoj. Nakon što su dugo vremena svi poduzetnici u Republici Hrvatskoj sastavljali i objavljivali financijske izvještaje sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), 2008. godine objavljeni su i nakon toga krenuli u primjenu Hrvatski standardi financijskog izvještavanja s ciljem pojednostavljenja procesa sastavljanje i objave financijskih izvještaja malim poduzetnicima te smanjenja troškova. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja nastali su sukladno Zakonu o računovodstvu, a donosi ih Odbor za standarde financijskog izvještavanja. Utemeljeni su u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te u osnovi, uz manje razlike, predstavljaju njihovu pojednostavljenu verziju.⁷

Svrha standarda je:⁸

1. propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja;
2. pomoć revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja;
3. pomoć korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija koje su sadržane u financijskim izvještajima.

Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja regulira se tematika u vezi s financijskim izvještajima, u prvom redu, namijenjenih vanjskim korisnicima. Oni sadrže zahtjeve priznavanja, mjerenja, procjenjivanja, prezentiranja i objavljivanja transakcija i događaja (imovine, obveza, kapitala, prihoda, rashoda, dobiti i gubitku, promjena u kapitalu i novčanom toku) važnih za financijske izvještaje opće namjene.⁹

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su jednostavni, malog su opsega te teoretski i stručno zadovoljavaju kriterije suvremenog financijskog računovodstva. Utemeljeni su u odrednicama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, IV. i VII. Direktivi Europske unije i te domaćoj računovodstvenoj teoriji i praksi.¹⁰

⁷ Narodne novine (2008)- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 30 članak 1

⁸ Narodne novine (2008)- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 30 članak 1.2

⁹ Narodne novine (2008)- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 30 članak 1.2

¹⁰ Narodne novine (2008)- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 30 članak 1

2.4 Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

U globalnom gospodarstvu postoji potreba za jezikom globalnog računovodstva, istodobno uzimajući u obzir činjenicu da se već koristi mnogo različitih računovodstvenih tradicija. G20 opetovano je pozivao na izradu globalnih računovodstvenih standarda i usuglašavanje postojećih i budućih računovodstvenih standarda. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) koje je razvio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) doneseni su i njima se koristi u mnogim, ali ne i u nekim glavnim jurisdikcijama diljem svijeta. Takve međunarodne računovodstvene standarde treba razviti transparentnim i demokratski odgovornim procesom. Kako bi se osiguralo da se poštuju interesi Unije te da globalni standardi budu visokokvalitetni i u skladu s pravom Unije, ključno je da se u tom postupku utvrđivanja međunarodnih standarda interesi Unije zastupaju na odgovarajući način. Ti interesi uključuju održavanje načela da bi financijski izvještaji trebali pružiti „istinit i točan prikaz” te da bi trebali biti pouzdani i razumljivi, usporedivi i relevantni.¹¹

U skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (3), MSFI bi se trebao uključiti u pravo Unije kako bi ga primjenjivala trgovačka društva s vrijednosnim papirima prijavljenima na uređenom tržištu u Uniji, samo pod uvjetom da MSFI zadovoljava kriterije određene u toj uredbi, uključujući zahtjev da godišnji financijski izvještaji daju „istinit i točan prikaz” kako je utvrđeno u članku 4. stavku 3. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (4). Stoga MSFI ima veliku ulogu u funkcioniranju unutarnjeg tržišta te je u izravnom interesu Unije osigurati da se postupkom razvoja i usvajanja MSFI-ja oblikuju standardi usklađeni sa zahtjevima pravnog okvira unutarnjeg tržišta¹².

2.5 Knjigovodstvene isprave i računovodstveno praćenje isprava u trgovini

Knjigovodstvena isprava je svaki vjerodostojni dokument koji može biti podloga za evidentiranje poslovne promjene. Ona služi kao dokaz da je transakcija obavljena. Osnovni elementi knjigovodstvene isprave su: naziv i adresa izdavatelja, naziv i redni broj isprave, datum i mjesto izdavanja, kratki opis nastalog poslovnog događaja, vrijednost transakcije, potpis, pečat ili neka druga oznaka, osobe odgovorne za izdavanje isprave. U trgovini se najčešće javljaju sljedeće knjigovodstvene isprave: narudžbenica, skladišna primka (kalkulacija), prijamni list, predračun, otpremnica, račun, povratnica, zapisnik o promjeni cijene u maloprodaji, zapisnik o inventuri; zapisnik o kalu, rastepu, lomu i kvaru.¹³

¹¹ Službeni list Europske unije (2014) - Uredba Europske unije broj 258

¹² Službeni list Europske unije (2014) - Uredba Europske unije broj 258

¹³ Rogošić A. (2017), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova

Narudžbenica je knjigovodstvena isprava na temelju koje se obavlja narudžba robe. Na njoj su naznačene vrsta i količina robe. Ovo je jedina knjigovodstvena isprava na kojoj nisu naznačene cijene.

Skladišna primka (kalkulacija) je knjigovodstvena isprava na temelju koje se roba od dobavljača zaprima na skladište veleprodaje ili u prodavaonicu maloprodaje.

Predračun je vrsta računa koja se koristi za avansno plaćanje robe (plaćanje robe unaprijed) putem naloga na žiroračun. Ono je osnova za knjiženje danog predujma. Razlikuje se od računa zbog naglašenih rokova u kojima se on može realizirati. Prilikom dostave robe dobavljač je dužan ispostaviti konačan račun uzimajući u obzir koliki je iznos kupac platio po predračunu.

Otpremnica je robni dokument koji prati robu u slučaju kada ona mijenja vlasnika (kupoprodaja). Nakon preuzimanja robe kupac je dužan količinski i kvalitativno provjeriti primljenu pošiljku, oslanjajući se na otpremnicu dobivenu uz robu, adresu prodavaonice te vrstu i ispravnost robe.

Račun je dokument kojim dobavljač dokazuje da je izvršio uslugu ili isporučio robu te od kupca potražuje novac za vrijednost robe koju mu je isporučio ili usluge koju je obavio. Obvezni elementi računa u maloprodaji: naziv poduzeća, OIB, adresa prodajnog mjesta, djelatnik koji je izdao račun, broj računa, nadnevak i točno vrijeme ispostave računa, naziv artikla, količina, cijena i iznos (bez PDV-a ili s PDV-om), popust (ako postoji), obračun (stopa poreza, osnovica i iznos), ukupan iznos računa s PDV-om, način plaćanja računa i oznake fiskalizacije (JIR i ZKI).

Povratnica je knjigovodstvena isprava pomoću koje kupac robe vraća dobavljaču robu ukoliko je ona neispravna (oštećena), ako narudžbenicom nije naručena (dobavljač šalje robu koju kupac nije naručio ili je poslao veću količinu u odnosu na naručenu količinu) te ako dogovoreni uvjeti nisu zadovoljeni (cijena, vrijeme isporuke...).

Zapisnik o promjeni cijena u maloprodaji sastavlja se prilikom povećanja te smanjenja cijena. Da bi se zapisnik sastavio potrebno je popisati robu kojoj se mijenja cijena te se njeno stanje upisuje u zapisnik.

Inventura je popis cjelokupne imovine i obveza društva radi usklađivanja sa stanjem u knjigama. Obavlja se jednom godišnje, a u većim poduzećima radi se jednom u mjesecu ili jednom tromjesečno te može biti redovna ili izvanredna.

Zapisnik o kalu, rastepu, lomu i kvaru je knjigovodstvena isprava koju sastavlja komisija ili određena osoba nakon što je izvršila popis i utvrdila stanje nastalog kala (gubitak u težini mesa nakon njegove obrade), rastepa (npr. rasuto brašno, pokvarena hrana), loma (npr. plastika, staklo) ili kvara (npr. kvar električnih aparata). Na temelju ovog zapisnika knjiži se manjak koji može biti dopušteni (neoporeziv) ili prekomjerni (oporeziv)

Društva koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko prema članku 4. Zakona o računovodstvu ¹⁴ dužna su poslovne događaje temeljem knjigovodstvenih isprava evidentirati u svojim poslovnim knjigama.

U pravilu vode sljedeće evidencije:

- 1) skladišna evidencija-evidencija o stanju i promjenama u naturalnim jedinicama mjere i po vrstama trgovačke robe
- 2) analitička evidencija trgovačke robe (robno knjigovodstvo) -sadrži stanje i promjene po pojedinim robnim artiklima iskazane naturalno i vrijednosno
- 3) financijsko računovodstvo -sadrži sintetičku evidenciju stanja i promjena zaliha trgovačke robe iskazanu isključivo vrijednosno

Tu je važno spomenuti i pomoćne knjige, odnosno knjigu ulaznih i knjigu izlaznih računa (porezne knjige) koje je potrebno voditi temeljem Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

U robnom knjigovodstvu trgovačka roba se, kao i u financijskom računovodstvu, vodi po nabavnoj ili po prodajnoj cijeni (bez poreza na dodanu vrijednost), važno je naglasiti da ukoliko se u financijskom računovodstvu trgovačka roba vodi po prodajnoj cijeni ne dolazi do povećanja aktive bilance iz razloga što se veleprodajna cijena svodi na nabavnu cijenu preko korektivnog konta „Razlika u cijeni robe na skladištu“.

Knjigovodstvene isprave temeljem kojih se najčešće provode knjiženja u skladišnoj evidenciji su primka, otpremnica, izdatnica, međuskladišnica i povratnica. Prilikom nabave trgovačke robe skladištar temeljem otpremnice dobavljača izrađuje primku kojom potvrđuje koje je dopremljene količine zaliha trgovačke robe preuzeo u skladište. Temeljem izrađene

¹⁴ Narodne novine (2016.), Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 120/16.

primke evidentira se trgovačka roba u robnom knjigovodstvu. Primka je dokument na kojem su iskazani svi elementi kalkulacije stvarnih troškova nabave trgovačke robe. Prilikom prodaje trgovačka roba se isporučuje kupcu temeljem izdatnice/otpremnice koja predstavlja podlogu za izdavanje računa. Naime, forma i sadržaj spomenutih knjigovodstvenih isprava nisu propisani, već se iste formiraju na način da zadovolje potrebe društva i da u potpunosti opišu nastali poslovni događaj.

3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA TRGOVINE

3.1 Pojmovno određenje trgovačke djelatnosti

Trgovina je gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i /ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka na domaćem ili inozemnom tržištu¹⁵.

Djelatnost trgovine se može obavljati kao trgovina na veliko i kao trgovina na malo.

Trgovina na veliko je kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima, odnosno drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registriranu ili zakonom određenu djelatnost (trgovcima na malo, industrijskim korisnicima, uslužnim i proizvodnim obrtnicima, ugostiteljskim objektima, ustanovama i slično)¹⁶.

Trgovina na malo je kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu, kao i profesionalnim korisnicima¹⁷.

Cjelokupni trgovački proces odvija se u dvije faze:

1. Faza nabave robe i uskladištenja
2. Faza prodaje robe

¹⁵ Narodne novine (2013.), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 68 članak 3

¹⁶ Narodne novine (2014.), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 30 članak 7

¹⁷ Tušek, B., Pokrovac, I. (2010.), Računovodstveno praćenje trgovačke robe, Ekonomski fakultet, Zagreb, str.14.

3.1.1. Nabava i uskladištenje

Nabava robe je termin kojim se označava nabavu roba od domaćih i inozemnih dobavljača. Maloprodajne trgovine robu mogu nabavljati direktno preko dobavljača ili prijenosom iz veleprodajnog skladišta ako se radi o istom poduzeću koje se bavi i veleprodajom i maloprodajom.

Pravilno skladištenje robe je jedna od najvažnijih aktivnosti kojima se bave logističari, te im ti poslovi najčešće oduzimaju najviše vremena i zadaju najviše problema. Također troškovi skladištenja su relativno veliki u odnosu na ukupne troškove tvrtke. Po definiciji skladište je prostor za uskladištenje robe u rasutom stanju ili u ambalaži s namjerom da poslije određenog vremena roba bude uključena u daljnji transport, proizvodnju, distribuciju ili potrošnju. Skladište može biti ograđeni ili neograđeni prostor, pokriveni ili nepokriveni prostor koji se koristi za čuvanje sirovina, poluproizvoda ili gotovih proizvoda. U njemu se roba preuzima i otprema, te čuva od raznih fizičkih, kemijskih i atmosferskih utjecaja.

3.1.2. Faza prodaje:

Prodaja je konkretan čin prijenosa vlasništva robe od proizvođača, preko trgovine ili izravno, u posjed potrošača/kupca¹⁸.

Funkcija prodaje je:

1. doći do novih potrošača/kupaca odašiljanjem ponude,
2. ispunjavanje narudžbi postojećih potrošača/kupaca, i
3. podrška prodajnom osoblju u obliku informacija i različitih načina unapređivanja prodaje

Postoji nekoliko vrsta prodaje a to su:

1. Izravna prodaja
2. Neizravna ili posrednička prodaja
3. Prodaja putem pošte

¹⁸ Plavi ured-prodaja i distribucija <http://plaviured.hr/sto-je-prodaja-a-sto-distribucija/> Pristupljeno 2.kolovoza.2018

Izravna prodaja uobičajen je put za robu industrijske uporabe, kao što su strojevi, alati, sirovine, poluproizvodi, gorivo, mazivo. Proizvođači te robe najčešće se ne koriste posrednicima, već naručenu robu izravno dopremaju do industrijskih korisnika. Ponekad i u toj kupoprodaji sudjeluju posrednici, najčešće kada se roba prodaje na stranom (inozemnom) tržištu, ali ponekad i na domaćem. Izravna prodaja nije tipična samo za proizvodnu potrošnju, već i za krajnju potrošnju kada je riječ o proizvodnom obrtu: zlatar, obućar, krojač, sladoledar i sl. svoju robu prodaju izravno potrošačima¹⁹.

Neizravna ili posrednička prodaja se odnosi na prodaju raznih roba preko posrednika tj. preko trgovca koji robu nabavlja od veletrgovca ili direktno od dobavljača te je prodaje krajnjem potrošaču.

Prodaja putem pošte javila se razvojem sustava prodaje bez klasičnih prodavaonica, a putem pošte. Prodajna organizacija ima velika skladišta izvan grada (niski troškovi izgradnje), dobro sortirana roba nižih cijena, nudi se putem kataloga krajnjim potrošačima.²⁰

3.2 Računovodstvo veleprodaje

Trgovina na veliko je kupnja robe radi daljnje prodaje trgovcima na malo, industrijskim, trgovačkim i profesionalnim korisnicima i ustanovama te drugim trgovcima na veliko kao i posredovanje u kupnji, odnosno prodaji robe za treće osobe.²¹

Ako bi se iz veleprodaje roba prodala krajnjem kupcu potrošaču u tom slučaju to nije veleprodaja već maloprodaja, kako to određuje Zakon o trgovini. I suprotno, ako bi se iz maloprodaje roba prodala poduzetniku u tom slučaju to nije trgovina na malo nego trgovina na veliko.

Radi li se o trgovini na malo ili trgovini na veliko isključivo određuje vrsta kupca. U oba slučaja, (trgovina na veliko ili trgovina na malo) plaćanje se može izvršiti gotovinski ili bezgotovinski.

¹⁹ Mađerić Dragomir , Fedor Rocco: Marketing, 6.izdanje, Školska knjiga, Zagreb., 2003

²⁰ Mađerić Dragomir , Fedor Rocco: Marketing, 6.izdanje, Školska knjiga, Zagreb., 2003

²¹ Narodne novine (2008), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 87 članak 7

3.3 Računovodstvo trgovine na malo

U trgovini na malo trgovac najčešće nabavlja robu od trgovca na veliko ili od proizvođača i prodaje tu robu krajnjem kupcu. Iako razvoj računalne i druge tehnike u današnje vrijeme omogućava u trgovini na malo uporabu drugih metoda obračuna zaliha, još se uvijek prevladavajuće koristi metoda trgovine na malo (Retail inventory method-RIM). Kao tehnika mjerenja zaliha, metoda trgovine na malo temelji se na prodajnoj cijeni robe tj. na prodajnoj vrijednosti robe. Troškovi nabavne vrijednosti robe ne prate se za svaki artikl posebno nego se izračunavaju kao dio od prodajne vrijednosti robe primjenom postotnih udjela. Metoda trgovine na malo (RIM) često se koristi u trgovini na malo za mjerenje zaliha velikog broja artikala koji se brzo mijenjaju i koji imaju slične marže, zbog čega nije praktično koristiti druge metode utvrđivanja troška. Trošak tih zaliha određuje se tako da se prodajna vrijednost zaliha umanjuje za odgovarajući postotak bruto marže.²²

Nabavna vrijednost robe u maloprodaji sastoji se od troškova kupnje i drugih troškova koji su nastali u dovođenju zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. ako se više vrsta robe nabavlja zajedno pa se pojavljuju zajednički zavisni troškovi nabave, oni se na pojedine vrste roba raspoređuju prema nekoj racionalnoj osnovi (najčešće prema kupovnoj vrijednosti robe od dobavljača).

Kod primjene metode trgovine na malo, u maloprodaji se roba u prodavaonici zadužuje po prodajnoj cijeni zajedno s PDV-om. Budući da se kod zaduženja prodavaonice pojavljuju robe koje mogu imati različite stope PDV-a, radi preciznosti obračuna treba ih voditi odvojeno.

U maloprodaji se ne izdaje (R) račun već maloprodajni račun s propisanim minimalnim elementima iz čl. 15. st. 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine br. 47/95. do 136/12.) i dodatnim elementima koje propisuje Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom.²³

²² Belak V., Vudrić N. izdanje 2012: Osnove suvremenog računovodstva, Belak excellens, Zagreb str. 316.

²³ Narodne novine (2012), Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom br. 47 do 136

3.4 Zalihe

Računovodstveno vrednovanje zaliha uređuju Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 2 (dalje u tekstu: MSFI 2) te Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10 (dalje u tekstu: HSFI 10). Naime, primjena MSFI-ja obvezna je prilikom evidentiranja poslovnih događaja i sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja kod velikih poduzeća, onih čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira. S druge strane obvezu primjene HSFI-jeva imaju mali i srednji poduzetnici. Tako su kroz spomenute standarde propisane odgovarajuće metode i načini vrednovanja zaliha kao i njihova potreba objavljivanja.

Prema navedenim standardima zalihe su sredstava koja se drže:

- 1) u redovnom tijeku poslovanja;
- 2) u procesu proizvodnje za takvu prodaju
- 3) u obliku materijala ili dijelova zaliha koja se troše u proizvodnom procesu ili pružanja usluga

Specifičnost zaliha očituje se i u mjerenju odnosno procjeni zaliha. Zalihe se sukladno standardima, početno trebaju mjeriti po trošku nabave ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. HSFI 10 točka 10.4. definira da neto utrživa vrijednost podrazumijeva procijenjenu prodajnu cijenu u tijeku redovitog poslovanja, umanjenu za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su nužni za obavljanje prodaje.²⁴

Trošak zaliha treba uključiti troškove nabave, troškove konverzije i druge troškove koji su nastali prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

3.4.1 Zalihe u veleprodaji

Ono što je specifično kod zaliha u veleprodaji je to da se one mogu zadužiti na dva načina:²⁵

- 1) Po nabavnoj cijeni koja se knjiži na konto 6600
- 2) Po prodajnoj cijeni koju obuhvaća nabavnu cijenu uvećanu za maržu, konto nabavne vrijednosti-6600 i konto marže-6680

²⁴Narodne novine (2015.), Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 95/15

²⁵S.Šodan (2017). nastavni materijali s predavanja kolegija Financijsko računovodstvo 1, Split

Ako se određena roba nabavlja direktno od samo jednog dobavljača može se izravno knjižiti na konto 6600. Međutim u većini slučajeva se kod transporta robe javljaju i brojni drugi dobavljači pa se tada nabava robe knjiži preko konta skupine 65. Kada se radi obračun nabave sva konta skupine 65 se zatvaraju a njihovi iznosi se preko konta 659 prenose na zalihe 660.

3.4.2 Zalihe u maloprodaji

Roba u prodavaonici zadužuje se po prodajnoj cijeni uvećanoj za PDV. Postoje različite stope PDV-a po kojima se određena roba može zadužiti, a one mogu bit stope od 5%, 13% ili 25%.

Metoda trgovine na malo kao tehnika mjerenja zaliha temelji se na prodajnoj vrijednosti robe. Trošak nabavne vrijednosti prodane robe ne prati se za svaki artikl nego se izračunava kao dio od prodajne vrijednosti robe primjenom postotnih udjela.

Iako se uračunana marža u prodajnoj cijeni robe u prodavaonici može voditi skupno na istom kontu za sve robe, radi jednostavnijeg i preciznijeg obračuna marže bolje ih je razdvojiti na analitička konta, i to na kontima:

- 66810- uračunana marža za robu s 25% PDV-a
- 66811-uračunana marža za robu s 13% PDV-a
- 66812- uračunana marža za robu s 5% PDV-a

4.SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA TRGOVINE NA PRIMJERU PODUZEĆA APFEL MAKARSKA

4.1 O poduzeću Apfel

Poduzeće Apfel je osnovano 1996. godine u Makarskoj s idejom da olakša i ubrza nabavu hrane i pića hotelima, restoranima i kafićima na području Makarske rivijere. Uslijed jako dobrog početka poslovanja njihova ponuda se ubrzo proširila i na ugostiteljsku opremu, sitni inventar te stolove i stolice, odnosno orijentirali su se isključivo na prodaju svega što je potrebno za ugostiteljstvo, a uz to su započeli i sa vođenjem maloprodajnih trgovina.

Godine 1999. Apfel prelazi u svoju zgradu na današnjoj adresi u Makarskoj, a 2007. prostor se proširuje na izložbeno-prodajni kompleks od 3000 m². 2010. godine Apfel prodaju i distribuciju hrane seli u svoj novi Supermarket Gastro centar na 1100 m² prodajnog i distributivnog prostora.

Tvrtka zapošljava 100 stalnih, a tijekom sezone i do 150 sezonskih radnika. Apfel je na taj način već dugi niz godina vodeća kompanija na Makarskoj rivijeri u distribuciji hrane i pića, te radi na prostoru cijele Hrvatske u segmentu ugostiteljske opreme. Bogatom ponudom i stalnom nadopunom asortimana te stručnim timom koji je na usluzi kupcu čvrsto su pozicionirani u tom segmentu tržišta.

Apfel se osim dobro razvijenom veleprodajom može pohvaliti i nekolicinom maloprodajnih trgovina diljem Makarske rivijere, ali i sa par novootvorenih trgovina na području Splita.

Ono što Apfelove maloprodajne trgovine čini posebnima je i činjenica da se sav njihov asortiman doprema direktno iz apfelovog veleprodajnog skladišta te se na taj način olakšava praćenje zaliha i u veleprodajnim, ali u maloprodajnim skladištima.

4.2 Utvrđivanje vrijednosti trgovačke robe

Sukladno HSFI 10, točka 10.16., odnosno MRS 2, točka 9. početno vrednovanje zaliha trgovačke robe uobičajeno se obavlja po trošku nabave, dok se naknadno mjerenje obavlja po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

U skladu s načelom opreznosti zalihe trgovačke robe potrebno je vrednovati po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Zlouporabom spomenutog načela stvorit će se tihe pričuve ili skriveni gubici²⁶

Tiha pričuva nastat će ukoliko zalihe trgovačke robe vrednujemo po nižim vrijednostima, odnosno ukoliko istu precijenimo nastat će skriveni gubitak. U trošak zaliha trgovačke robe potrebno je uključiti sve troškove nabave, troškove konverzije i druge troškove nastale dovođenjem zaliha trgovačke robe na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.²⁷

4.3 Kriterij za priznavanje trgovačke robe kao zaliha društva

HSFI 10, točke 10.8. -10.12. definiraju priznavanje kao proces uvrštavanja određene stavke u bilancu, te u račun dobiti i gubitka, koja udovoljava definiciji elemenata financijskih izvještaja za njeno priznavanje. Zalihe trgovačke robe se priznaju u bilanci kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritecати društvu, i kada iste imaju troškove ili vrijednosti koje se pouzdano mogu izmjeriti. Prodaja zaliha trgovačke robe priznaje se u prihode u računu dobiti i gubitka, jer se očekuje povećanje budućih ekonomskih koristi. Kad su zalihe trgovačke robe prodane, knjigovodstveni iznos treba priznati kao rashod razdoblja, i to u istom razdoblju u kojem su priznati i prihodi od prodaje. Iznos bilo kojeg otpisa zaliha trgovačke robe do neto utržive vrijednosti i svi gubici zaliha trgovačke robe trebaju se priznati kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka gubitka Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha trgovačke robe, kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti, priznaje se kao prihod, do visine prethodno priznatog rashoda, u razdoblju u kojem je došlo do poništenja sukladno zahtjevima HSFI 10, odnosno MRS 2²⁸

²⁶ Grupa autora (redakcija L. Žager): Osnove računovodstva –računovodstvo za neračunovođe, HZRIFD, Zagreb, 2007., str. 141

²⁷ Narodne novine (2015.), Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 95

²⁸ Kobilar, M., Lutitsky Dražić, I., (2010.), Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Ekonomski fakultet, studeni 2010., Zagreb, str.43

Troškovi nabave zaliha trgovačke robe obuhvaćaju kupovnu cijenu, uvozne carine, poreze (osim onih koje poduzetnik kasnije može povratiti od poreznih vlasti), troškove prijevoza, rukovanje zalihama i druge troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju trgovačke robe.²⁹ Trgovački i količinski popusti, te druge slične stavke oduzimaju se kod određivanja troškova nabave.

4.4 Kalkulacija i uskladištenje robe

Kalkulacija nabavne cijene trgovačke robe obuhvaća sve troškove nastale u svezi s nabavom na temelju kojih se utvrđuje vrijednost zaliha. U sustavu poreza na dodanu vrijednost ne postoji razlika u oblikovanju prodajne cijene trgovačke robe u veleprodaji i maloprodaji. Na prodajnu cijenu trgovac zaračunava 25% PDV-a kod obje vrste prodaje, ili se PDV obračunava i plaća po sniženim stopama od 5% i 13% za definirane isporuke dobara i usluga

Elementi kalkulacije su:

1. Neto-fakturna cijena robe (kupovna cijena)
2. Ovisni troškovi nabave (prijevoz, pretovar, špediter, osiguranje robe na putu...)
3. Carina i druge uvozne pristojbe
4. Posebni porezi (trošarine)

Napravljenu kalkulaciju potpisuje osoba koja ju je sastavila i ona je popratni dokument dokumentu koji smo dobili od dobavljača. Poslije izrade kalkulacije slijedi zaduženje u trgovini na veliko. Kod izrade kalkulacije važno je znati rasporediti troškove, posebno ovisne.

Prilikom raspoređivanja ovisnih troškova najčešće se koriste:

1. izravna
2. težinska
3. postotna metoda

²⁹ Narodne novine (2015.), Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 95/15

Izravna (direktna) metoda rasporeda ovisnih troškova se koristi prilikom nabave samo jedne vrste robe jer svi nastali troškovi terete tu robu, a zbog nje su i nastali. Kada se zbroje kupovna cijena i svi ostali ovisni troškovi dobiva se trošak nabave robe.

Težinska (ponderirana) metoda rasporeda ovisnih troškova se koristi kod nabavljanja više različitih vrsta robe odjednom i za nju nastaju zajednički ovisni troškovi. Troškovi se tada raspoređuju uz pomoć težinskog faktora. Težinski faktor se računa kao omjer ukupnih ovisnih troškova i ukupne težine ili količine robe, a dobije se cijena po kilogramu (kn/kg).

Težinski faktor

$$= \text{Ukupan ovisni trošak} / \text{Ukupna težina ili količina robe} = \text{kn/kg}$$

Tada se težinski faktor množi s količinom ili težinom svake vrste robe, a rezultat je ovisni trošak za tu vrstu robe.

Postotna metoda ili metoda udjela koristi se za raspored ovisnih troškova prilikom nabave različitih vrsta roba koje su međusobno različite po pojedinačnoj vrijednosti, ali imaju slična vanjska obilježja.

Napravljenu kalkulaciju potpisuje osoba koja ju je sastavila i ona je popratni dokument dokumentu koji je primljen od dobavljača.

Nakon izrade kalkulacije slijedi zaduženje trgovine na veliko.

4.5 Prijenos robe iz veleprodaje u maloprodaju

Sam proces nabave robe započinje tako što voditelj skladišta sastavlja narudžbenicu koju šalje glavnom skladištu. Nakon primitka narudžbenice skladištar pakira svu potrebnu robu i Apfelu ispostavlja otpremnicu koja je temelj za sastavljanje računa za naručenu robu.

Prilikom dostave robe javljaju se razni popratni troškovi kao što su:

- 1) Troškovi utovara i istovara robe u kamion
- 2) Troškovi osiguranja robe prilikom transporta
- 3) Troškovi same dostave od dobavljača do skladišta

Nakon što se roba dostavi u skladište potrebno je provjeriti svu dostavljenu robu jer uvijek postoji mogućnost da se određena roba ošteti prilikom dostave.

Pod rashodom proizvoda radi kala, rastepa, kvara ili loma razumijevaju se gubici na robi koji nastaju kao posljedica prirodnih utjecaja ili kao posljedica radnji koje se neophodno poduzimaju prilikom rukovanja proizvodima tijekom dostave ili u trgovini.

Nakon što je sav roba provjerena sastavlja se skladišna primka u koju se unosi točna količina zaprimljene robe.

4.6 Primjeri evidencije knjigovodstvenih isprava u računovodstvu

Ono što je specifično kod Apfelovih maloprodajnih trgovina je to što skoro svu robu nabavljaju direktno sa apfelovog veleprodajnog skladišta, dok određenu vrstu roba kao što su cigarete i ostali duhanski proizvodi, sladoledi, novine te pekarski proizvodi trgovine nabavljaju direktno od dobavljača tih proizvoda. U nastavku će biti prikazani primjeri raznih dokumenata koji prate proces nabave i izdavanja robe u maloprodaji. Sam proces nabave robe za prodavaonicu započinje sastavljanjem narudžbenice.

Narudžbenica

Narudžbenica je knjigovodstvena isprava na temelju koje se obavlja naručivanje robe. Na temelju nje kupac naručuje robu od dobavljača uz određene uvjete koji mogu ali i ne moraju biti prethodno ugovoreni.

Narudžba-Order: P03-18-000050-18

datum / date: 19.06.2018 00:34
dostava / delivery: 19.06.2018
skladište / stock: P03-SKLADIŠTE DISKONT

OIB / VAT no.: 07602786563
šifra / id: 220058

t: 023/208-863

RB no.	Šifra Code	Naziv proizvoda ili usluge Name/description	Napomena Remark	Količina Quantity
1	3850158400002	AMARO 1L MARASKA		
2	3850158200701	BRANDY 1L MARASKA	paketa	3 KOM
3	3850158200879	GIN EMPIRE 1L MARASKA	paketa	5 KOM
4	3850158402785	KRUŠKOVAC 0.1L MARASKA	paketa	5 KOM
5	3850158135607	KRUŠKOVAC MARASKA 1L	paketa	15 KOM
6	3850158405557	ORAOVAC 0.1L MARASKA	paketa	10 KOM
7	3850158406004	ORAOVAC MARASKA 1L	paketa	20 KOM
8	3850158406301	PELINKOVAC 0.1L MARASKA	paketa	10 KOM
9	3850158406752	PELINKOVAC MARASKA 1L	paketa	15 KOM
10	3850158201517	ROOM 0.1L MARASKA	paketa	5 KOM
11	3850158201531	ROOM 0.5L MARASKA	paketa	15 KOM
12	3850158102050	LIME SIRUP 0.75L MARASKA	paketa	5 KOM
13	3850158102005	GRENANDINE SIRUP 0.75 L MARASKA	PAKETA	5 KOM
14	3850158600457	JABUKA 1L MARASKA	PALETA NEKTARRRR	3 KOM
15	3850158601300	NARANČA 100% 1L MARASKA	PAKETA	1 KOM
16	3850158601171	ANANAS 100% 1 L MARASKA	PAKETA	15 KOM
17	3850158710200	JABUKA 0.20L STAKLO 20/1 MARASKA	PAKETA	10 KOM
18	3850158710101	BOROVNICA 0.2L STAKLO MARASKA 20/1	PAKETA	30 KOM
19	3850158300708	ŠLJIVOVICA 0.1L MARASKA	PAKETA	5 KOM
20	3850158300906	ŠLJIVOVICA 0.5L MARASKA	PAKETA	10 KOM
21	3850158301705	ŠLJIVOVICA 1L MARASKA	PAKETA	10 KOM
22	3850158302009	TRAVARICA 1L MARASKA	PAKETA	5 KOM
23	3850158408008	VLAHOVAC 1L MARASKA	PAKETA	3 KOM
24	3850158409104	COSMOPOLITAN VODKA 0.1L	PAKETA	5 KOM
Ukupno količine/Quantity SUM:		220,000		
Ukupno paketa/Packages SUM:		220,000		

Dokument izradio/Created by: M.P.

Stranica: 001

Slika 1 Narudžbenica

Izvor: interna evidencija trgovine

Na prikazanoj narudžbenici se nalazi popis pića koja su naručena od dobavljača. Svo piće je označeno rednim brojem, pripadajućom šifrom, punim nazivom te količinom. Ono što je posebno kod narudžbenice je to da se na njoj ne nalaze cijene robe, već isključivo količine. Svo piće koje je naručeno dostavlja se u paketima osim soka od jabuke koji se dostavlja na paleti. Sve količine su iskazane u komadima.

Predračun

Predračun je po svojoj formi istovijetan računu, ali ima rokove u kojima se može realizirati. To je vrsta računa koju poduzeće dobiva kad naruči robu putem narudžbenice, a na osnovu predračuna unaprijed plaća robu nalogom na žiro račun. Često se odnosi na avansna plaćanja te ga je potrebno povezati s računom dobavljača za istu robu.³⁰

K.I.B. 4 Hrvatska - Split

Predračun br. 59/V03/0

Datum dok. : 19.06.2018
Datum plaćanja: 19.06.2018
Datum isporuke: 19.06.2018

Poslovna jedinica : PAKRNICIA - PROIZVODNJA
Način plaćanja : Transakcijski račun
Mjesto izdavanja : Vranjic

Mjesto isporuke :

R.Br.	Šifra	Naziv roba	J.M.	Količina	V.P.C.	Rab.(%) / P.C.	PDV(%)	Vrijednost
1	0204005	TELEČI BUT bk	kg	13,945	69,90	0,00	25,00	974,76
			kom	0,000	1	69,90	0	0

Vrijeme izdavanja: 19.06.2018 14:49:23

PRODAJNA VRIJEDNOST : 974,76 Kn
R A B A T : 0,00 Kn
OSNOVICA : 25,00% : 974,76 POREZ: 243,69 Kn
U K U P N O : 1.218,45 Kn

jednatisu cad vjesto osamnaest kuna i četrdeset pet lipa

NAPOMENA:

Uplaćeni temeljni kapital 6.020.000,00 kn plaćen u cijelosti
Sud upisa: Trgovački sud u Splitu, Ogranak Posredni
MBS: 000007732

Dokument izradio: knjigovodstvo

Str. 1

Slika 2 Predračun

Izvor: interna evidencija trgovine

Na prikazanoj slici se vidi predračun kojega je poduzeće dobilo od svog dobavljača mesa. U ovom slučaju se radi o nabavi telećeg buta. Mjerna jedinica po kojoj se meso vodi na skladištu su kilogrami. Ukupno nabavljena količina iznosi 13,945 kilograma. Prodavač za prodano meso nije odobrio nikakav rabat, a na iznos računa se obračunava PDV od 25%. Ukupan

³⁰ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

iznos računa je 1218,45 kn od čega 243,69 kn čini iznos PDV-a. Od općih podataka na predračunu se nalazi datum izrade dokumenta, datum plaćanja i datum isporuke.

Primka-prijemni list-kalkulacija

Primka je knjigovodstvena isprava koju je potrebno sastaviti prilikom ulaza robe u skladište. Osim fakturne cijene dobavljača, primka može sadržavati i ovisne troškove nabave.³¹

Prijemni list-kalkulacija: P01-51-000126-18												
Skladište: Dobavljač: Dokument: Dostavnica:			Datum unosa/zaključenja: 15.05.2018/15.05.2018 08:19:32									
RB Sifra	Naziv proizvoda	Količina	Nab. Cijena Iznos	Rabat % Rabat Kn	Fak. Cijena Iznos	Marža %	Marža kn Iznos	TB Iznos	Cijena BP Iznos	Porez kn Iznos	MP Cijena Iznos	
1	VIGOR CLASSIC 0,7L	6 KOM	34,8838	0,00 %	34,8838	47,89%	16,7062	R25	51,59	12,90	64,99	
3850112142023			209,30	0,00	209,30		100,24	25%	309,54	77,40	389,94	
2	VODKA VIGOR 1L	6 KOM	44,7839	0,00 %	44,7839	59,86%	26,8061	R25	71,59	17,90	89,99	
3850112142016			268,70	0,00	268,70		160,84	25%	429,54	107,40	539,94	
3	GRAŠEVINA ILOK 1L	6 KOM	18,0300	0,00 %	18,0300	48,59%	8,7600	R25	26,79	6,70	33,99	
3859889556460			108,18	0,00	108,18		52,56	25%	160,74	40,20	203,94	
4	BADEL PELINKOVAC GORKI 0,1L	12 KOM	6,5938	0,00 %	6,5938	57,57%	3,7963	R25	10,39	2,60	12,99	
3850112110398			79,13	0,00	79,13		45,56	25%	124,68	31,20	155,88	
5	GIN SAX BADEL 1L	6 KOM	47,5217	0,00 %	47,5217	47,28%	22,4683	R25	69,99	17,50	87,99	
3850112142085			285,13	0,00	285,13		134,81	25%	419,94	105,00	527,94	
6	PRIMA BRANDY 1L BADEL	6 KOM	49,1073	0,00 %	49,1073	62,07%	30,4827	R25	79,59	19,90	99,99	
3850112141194			294,64	0,00	294,64		182,90	25%	477,54	119,40	599,94	
7	PLAVAC HVAR 0,75L	6 KOM	23,0238	0,00 %	23,0238	71,95%	16,5662	R25	39,59	9,90	49,99	
3850112169143			138,14	0,00	138,14		99,40	25%	237,54	59,40	299,94	
8	GIN HENDRICKS 0,7L*	2 KOM	129,3500	0,00 %	129,3500	38,84%	50,2400	R25	179,59	44,90	224,99	
5010327755014			258,70	0,00	258,70		100,48	25%	359,18	89,80	449,98	
9	OŽUJSKO LIMENKA 0,5L*	48 KOM	5,0670	0,00 %	5,0670	65,58%	3,3230	R25	8,39	2,10	10,99	
3850131400609			243,22	0,00	243,22		159,50	25%	402,72	100,80	527,52	
10	MALVAZIJA LAGUNA 0,187 L	20 KOM	5,9537	0,00 %	5,9537	61,08%	3,6363	R25	9,59	2,40	11,99	
3858881190092			119,07	0,00	119,07		72,73	25%	191,80	48,00	239,80	
11	STAROPRAMEN LIMENKA 0,5L*	24 KOM	6,9700	0,00 %	6,9700	31,85%	2,2200	R25	9,19	2,30	11,99	
3850131002032			167,28	0,00	167,28		53,28	25%	220,56	55,20	287,76	
UKUPNO TB-R25 (25%)*:		142	2.171,50	0,00	2.171,50	53,54%	1.162,56		3.334,06	833,52	4.222,58	
*Ukupno povratne nak.:		110 KOM	55,00		55,00							
SVE UKUPNO:		142	2.226,50	0,00	2.226,50	52,21%	1.162,56		3.334,06	833,52	4.222,58	

Slika 3 Primka

Izvor: interna evidencija trgovine

Primka prikazuje sve artikle koji su zaprimljeni na skladište. Na prikazanoj primci se nalazi jedanaest proizvoda koji su zaprimljeni na skladište. U ovom slučaju radi se o raznom alkoholnom piću. Sve količine su iskazane u komadima, a za svaki proizvod je iskazana nabavna cijena, iznos rabata, fakturna cijena, postotak marže, iznos marže u kunama, cijena bez PDV-a, iznos PDV-a i ukupna maloprodajna cijena s PDV-om.

³¹ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

URA 2016

Datum
15.05.2018

Dobavljač

Šifra Naziv dobavljača Mjesto Hp broj Ulica i kbr. PDV ID. BR./OIB
46

Račun

Broj računa Datum rn. Trošak Dospijeće Iznos računa Ne podliježe
2350/211/1 15.05.2018 Redovni 15.05.2018 2.783,13 0,00

Pretporez

Stopa	Osnovica	Pretporez	%	Odbija se	Ne odbija se
Pretporez po stopi 25%	2.226,50	556,63	100,0	556,63	0,00

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum rn.	Dospijeće
2200	46	/ D.O.O.	2350/211/1 / D.O.O.	0,00	2.783,13	15.05.2018	15.05.2018
1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	2350/211/1 / D.O.O.	556,63	0,00	15.05.2018	15.05.2018
6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	2350/211/1 / D.O.O.	4.222,58	0,00	15.05.2018	15.05.2018
6680	0	URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA MALO-BRELA	2350/211/1 / D.O.O.	0,00	1.162,56	15.05.2018	15.05.2018
6640	0	URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA MALO-BRELA	2350/211/1 / D.O.O.	0,00	833,52	15.05.2018	15.05.2018
				4.779,21	4.779,21		

Plaćeno

Datum plaćanja	Iznos
	0,00

Platiti po računu

Plaćeno prethodne godine Za platiti Model Poziv na broj
0,00 2.783,13 00 2350/211/1

Slika 4 Ulazni račun za primku

Izvor: interna evidencija trgovine

Dnevnik knjiženja									
URA 2016									
R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje Potražuje Kontrolor
1	15.05.2018	URA	2016		1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	2350/211/1 D.O.O.	556,63 0,00 1
2	15.05.2018	URA	2016		2200	46	D.O.O.	2350/211/1 D.O.O.	0,00 2.783,13 1
3	15.05.2018	URA	2016		6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	2350/211/1 D.O.O.	4.222,58 0,00 1
4	15.05.2018	URA	2016		6640	0	URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA	2350/211/1 D.O.O.	0,00 833,52 1
5	15.05.2018	URA	2016		6680	0	URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA M	2350/211/1 D.O.O.	0,00 1.162,56 1
									4.779,21 4.779,21

Slika 5 Dnevnik knjiženja

Izvor: interna evidencija trgovine

Nakon sastavljanja prijemnog lista potrebno je sastaviti i ulazni račun koji prati nabavu robe. Ulazni račun sadrži podatke o dobavljaču, broj računa, datum sastavljanja, datum dospijeca, iznose te PDV. Što se tiče knjiženja na prikazanom ulaznom računu se nalazi konto dobavljača (2200) na kojem se nalazi iznos naručene robe, na kontu pretporez (1403) se nalazi iznos od 556,63 kn što čini 25% ukupnog iznosa računa. Preostala konta su konta razreda 6 od kojih se na kontu roba u prodavaonici (6630) nalazi nabavna vrijednost robe od 4222,58 kn, na kontu razlika u cijeni (6680) nalazi se iznos marže od 1162,56 dok se na kontu uračunani PDV (6640) nalazi iznos od 833,52 kn.

Sastavljeni ulazni račun prati i pripadajući dnevnik knjiženja koji sadrži iste podatke i ista konta kao i ulazni račun samo prikazano u drugačijem formatu.

Međuskladišnica

Međuskladišnica je interni dokument koji prati kretanje robe unutar poduzeća tj. prijenos robe iz veleprodaje (skladišta) u maloprodaju (prodavaonicu) ili iz jednog skladišta maloprodaje u drugo. Ona također prati i povrat robe iz prodavaonice u skladište.³²

Međuskladišnica: P03-101-001503-18

Datum.....
Zaključeno.....
Opis.....
Napomena.....

Skladište... P03-SKLADIŠTE DISKONT

RB Šifra	Naziv proizvoda	Količina	Nab. Cijena Iznos	MP. Cijena Iznos	TI %
1 3850112142023	VIGOR CLASSIC 0,7L	6 KOM	34,8838 209,30	56,7700 R; 340,62 25	
2 3850112142016	VODKA VIGOR 1L	6 KOM	44,7839 268,70	74,4900 R; 446,94 25	
3 3850889556460	GRAŠEVINA ILOK 1L	6 KOM	18,0300 108,18	30,9900 R; 185,94 25	
4 3850112110398	BADEL PELINKOVAC GORKI 0,1L	12 KOM	6,5938 79,13	11,4900 R; 137,88 25	
5 3850112142085	GIN SAX BADEL 1L	6 KOM	47,5217 285,13	84,1900 R; 505,14 25	
6 3850112141194	PRIMA BRANDY 1L BADEL	6 KOM	49,1073 294,64	82,4900 R; 494,94 25	
7 3850112169143	PLAVAC HVAR 0,75L	6 KOM	23,0238 138,14	38,9900 R; 233,94 25	
8 5010327755014	GIN HENDRICKS 0,7L*	2 KOM	129,3500 258,70	220,9900 R; 441,98 25	
9 3850131400609	OŽUJSKO LIMENKA 0,5L*	48 KOM	5,0670 243,22	9,0500 R; 434,40 25	
10 3850881190092	MALVAZIJA LAGUNA 0,187 L	20 KOM	5,9537 119,07	9,4900 R; 189,80 25	
11 3850131002032	STAROPRAMEN LIMENKA 0,5L*	24 KOM	6,9700 167,28	10,6300 R; 255,12 25	
UKUPNO:		142	2.171,49	3.666,70	

iz: TB-R25 (25%): 3.666,70 osnovica: 2.889,36 porez: 722,34 Pov.naknade: 55,00
Ukupno osnovica: 2.889,36 Marža: 717,87

Dokument izradio/Operator: _____ Kontrolirao: _____ Primio: _____

obrada: THOR Informatički sustav (C) Gastrobit-GRC grupa - www.gg-grupa.eu dokument ispisao: 15.05.2018 07:34:42 (v.6.03.354)

Stranica: 1

Slika 6 Međuskladišnica

Izvor: interna evidencija trgovine

³² Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

Međuskladišnica prikazuje koji se sve proizvodi kreću iz jednog skladišta u drugo skladište unutar istog poduzeća. Na prikazanoj ispravi može se vidjeti koji su se sve proizvodi kretali iz jednog u drugo skladište unutar istog poduzeća. Ona se nadovezuje na prikazani prijemni list, ali za razliku od njega na njoj se osim naziva proizvoda i pripadajućih količina nalaze samo dvije cijene, a to su nabavna cijena i maloprodajna cijena.

Temeljnica 183

Datum

30.06.2018

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum rn.	Dospijeće
6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	2.171,49	0,00	_____	_____
6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	MEĐUSKL.03-101-001503-18	-3.666,70	0,00	_____	_____
6680	0	URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA MALO-BRELA	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	-717,87	_____	_____
6640	0	URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA MALO-BRELA	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	-722,34	_____	_____
6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	55,00	0,00	_____	_____
				-1.440,21	-1.440,21		

Slika 7 Temeljnica u prodavaonici 1

Izvor: interna evidencija trgovine

Dnevnik knjiženja

Temeljnica 183

R.b.	Datum	Dokument	Broj Organizacijski dio	Konto	Šifra Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	30.06.2018	Temeljnica	183	6500	0 NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEBUSKL.03-101-001503-18	55,00	0,00	1
2	30.06.2018	Temeljnica	183	6500	0 NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEBUSKL.03-101-001503-18	2.171,49	0,00	1
3	30.06.2018	Temeljnica	183	6630	0 ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	MEBUSKL.03-101-001503-18	-3.666,70	0,00	1
4	30.06.2018	Temeljnica	183	6640	0 URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA	MEBUSKL.03-101-001503-18	0,00	-722,34	1
5	30.06.2018	Temeljnica	183	6680	0 URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA M	MEBUSKL.03-101-001503-18	0,00	-717,87	1
							-1.440,21	-1.440,21	

Slika 8 Dnevnik knjiženja prodavaonice 1

Izvor: interna evidencija trgovine

Kod knjiženja međuskladišnice specifično je to što se prijenos robe iz jedne u drugu prodavaonicu moraju posebno knjižiti u jednoj i u drugoj prodavaonici. Temeljnica 183 se odnosi na prodavaonicu koja daje dio svoje robe prodavaonici 2. Konto nabavna vrijednost robe (6500) prikazuje iznos po kojem je ta roba nabavljena, dok se konta roba u prodavaonici (6630), uračunana razlika u cijeni (6680) te uračunani PDV (6640) moraju smanjiti za pripadajuće iznose. Ukupna maloprodajna vrijednost robe koja se prenosi iznosi 3666,70 kn te se knjiži na konto 6630 s dugovne strane i s negativnim predznakom, iznos marže je 717,87 kn i knjiži se na konto 6680 s potražne strane, dok PDV iznosi 722,34 kn i knjiži se na konto 6640 također s potražne strane.

Temeljnica 184

Datum
30.06.2018

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum rn.	Dospijeće
6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	2.171,49	—	—
66303	0	BAŠKA VODA DISK. 3- ROBA U PRODAVAONICI NA MALO	MEĐUSKL.03-101-001503-18	3.666,70	0,00	—	—
66403	0	BAŠKA VODA DISK. 3- PDV U PROD. CIJENI NA MALO	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	722,34	—	—
66803	0	BAŠKA VODA DISK. 3- URAČ. RAZL. U CIJENI NA MALO	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	717,87	—	—
6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	55,00	—	—
				3.666,70	3.666,70		

Slika 9 Temeljnica u prodavaonici 2

Izvor: interna evidencija trgovine

Dnevnik knjiženja

Temeljnica 184

R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	30.06.2018	Temeljnica	184		6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	55,00	1
2	30.06.2018	Temeljnica	184		6500	0	NABAVNA VRIJEDNOST ROBE	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	2.171,49	1
3	30.06.2018	Temeljnica	184		66303	0	BAŠKA VODA DISK. 3- ROBA U PRODAVAON	MEĐUSKL.03-101-001503-18	3.666,70	0,00	1
4	30.06.2018	Temeljnica	184		66403	0	BAŠKA VODA DISK. 3- PDV U PROD. CIJENI	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	722,34	1
5	30.06.2018	Temeljnica	184		66803	0	BAŠKA VODA DISK. 3- URAČ. RAZL. U CIJENI	MEĐUSKL.03-101-001503-18	0,00	717,87	1
									3.666,70	3.666,70	

<kraj>

Slika 10 Dnevnik knjiženja u prodavaonici 2

Izvor: interna evidencija trgovine

Temeljnica 184 prikazuje primitak robe u prodavaonicu 2. Konto nabavna vrijednost robe (6500) prikazuje po kojoj vrijednosti je ta roba nabavljena, dok konta roba u prodavaonici (6630), uračunana razlika u cijeni (66803), uračunani PDV (66403) sadrže iste iznose kao i kod prodavaonice 1 samo sa pozitivnim predznakom. Konto roba u prodavaonici (66303) se povećava za 3666,70 kn, marža (66803) se povećava za 717,87 kn a PDV (66403) se povećava 722,34 kn.

Otpremnica

Otpremnica je isprava koja se sastavlja prilikom prodaje robe kupcu, a po njoj se ispostavlja račun. Kod otpreme robe vanjskim kupcima prodajna služba daje skladištaru nalog za otpremu na osnovu kojeg u skladištu slažu pošiljke. Otpremnica je i robni dokument koji prati robu prilikom promjene vlasnika te robe. Sastoji se od pet djelova od kojih se original šalje kupcu, dvije kopije idu u komercijalnu službu, jedna kopija se šalje u robno knjigovodstvo a jedna kopija ostaje u skladištu.³³

Slika 11 Otpremnica

Izvor: interna evidencija trgovine

Veleprodajno skladište je ovom otpremnicom izdalo samo jedan proizvod, a to su pločice. One se na skladištu vode prema broju komada. Izdano je 7 komada pločica po cijeni od 40 kn po komadu. Ukupna izdana vrijednost je 280 kuna. Na otpremnici se nalazi i datum kada su pločice izdane, naziv pošiljatelja, broj otpremnice te mjesto za potpis osobe koja je otpremila pločice i osobe koja ih je preuzela.

³³ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

Dnevnik knjiženja

IRA 259

R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	08.06.2018	IRA	259		1200	6		259/18	350,00	0,00	K
2	08.06.2018	IRA	259		2400	0	PDV 25%	259/18	0,00	70,00	K
3	08.06.2018	IRA	259		760	0	prihod od prodaje	259/18	0,00	280,00	K
									350,00	350,00	

Slika 12 Izlazni račun uz otpremnicu

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazani izlazni račun prati prikazanu otpremnicu broj 5 na temelju koje je kupcu isporučeno sedam komada pločica. Na izlaznom računu su prikazan tri konta a to su: konto kupca (1200), konto PDV-a (2400) te konto prihoda od prodaje. Konto kupca duguje iznos od 350,00 kn koji čini prodajna cijena pločica i pripadajući PDV od 25%. Prihod od prodaje iznosi 280,00 kn dok je iznos PDV-a 70,00 kn.

Povratnica

Povratnica je knjigovodstvena isprava na temelju koje kupac može vratiti robu dobavljaču ili je vratiti iz jednog skladišta u drugo. U slučaju da dobavljač isporuči robu koja nije zahtijevana tj. robu koja nije naznačena u narudžbenici, kupac ju ima pravo vratiti. Također, ukoliko nisu ispoštovani dogovoreni uvjeti (cijena, vrijeme isporuke, neadekvatna kvaliteta robe i sl.) kupac može vratiti robu.³⁴ Po svojoj formi je slična primki s tim da sadrži negativne stavke. Temeljem povratnice dobavljač odobrava smanjenje iznosa potraživanja te izdaje odobrenje tj. knjižnu notu. Tom ispravom dobavljač umanjuje svoje potraživanje, a kupac svoju obvezu za isti iznos.³⁵

Povratnica dobavljaču: P03-10-000026-17

Skladište... P03-SKLADIŠTE DISKONT
Dobavljač...
Dokument...
Napomena...
Odobrenje... (0,00)

Datum... 20.11.2017
Zaključeno... 31.12.2017 12:55:46
Iznos povrata... 5.692,31 kn
Pretporez... 1.137,16 kn

RB Sifra	Naziv proizvoda	Količina	Nab.Cijena Iznos	Rabat % Iznos	Fak.Cijena Iznos	Marža %	Marža kn Iznos	TB %	Cijena BP Iznos	Porez kn Iznos	MP Cijena Iznos
1	PAULANER 0,33L POVATNA BOCA 006181VX	208 KOM	5,5720	0,00 %	5,5720	28,66%	1,5980	R25	7,17	1,79	8,96
2	PAULANER MUNCHNER HELL 5 L	3 KOM	1,158,98	0,00 %	1,158,98	35,51%	332,38	R25	1,491,36	372,32	1,863,68
3	PAULANER HEFE-WEISSBIER 5 L	10 KOM	81,0890	0,00 %	81,0890	34,51%	28,7910	R25	109,88	27,47	137,85
4	GAJBA PAULANER 24/1 0,33L	13 KOM	243,27	0,00 %	243,27	8,11%	86,37	R25	329,64	82,41	413,51
5	AMBALAŽA BOCA 0,33L	16 KOM	81,2083	0,00 %	81,2083	0,00%	28,0217	R25	109,23	27,31	137,04
6	GAJBA PAULANER PIVO 20/1	304 KOM	812,08	0,00 %	812,08	0,00%	280,22	R25	1,092,30	273,10	1,370,40
7	AMBALAŽA BOCA 0,5 L	123	40,0000	0,00 %	40,0000	0,00%	0,0000	R25	40,00	10,00	50,00
8	PALETA EURO	10 KOM	520,00	0,00 %	520,00	20,48%	0,0000	R25	520,00	130,00	650,00
9		16 KOM	0,8300	0,00 %	0,8300	0,00%	0,1700	R25	1,00	0,25	1,25
10		320 KOM	252,32	0,00 %	252,32	0,00%	51,68	R25	304,00	76,00	380,00
11		10 KOM	37,0000	0,00 %	37,0000	8,11%	4,8000	R25	40,00	10,00	50,00
12		320 KOM	592,00	0,00 %	592,00	0,00%	48,00	R25	640,00	160,00	800,00
13		10 KOM	1,0000	0,00 %	1,0000	0,00%	0,0000	R25	1,00	0,25	1,25
14		10 KOM	320,00	0,00 %	320,00	0,00%	0,0000	R25	320,00	80,00	400,00
15		10 KOM	65,0000	0,00 %	65,0000	10,77%	7,0000	R25	72,00	18,00	90,00
16		10 KOM	650,00	0,00 %	650,00	0,00%	70,00	R25	720,00	180,00	900,00
UKUPNO:		884	4.548,65	0,00	4.548,65	19,10%	868,65		5.417,30	1.353,83	6.777,63

Iznos povrata bez poreza... 4.548,65
Iznos rabata... 0,00
Iznos povrata sa rabatom... 4.548,65
Iznos pretporeza... 1.137,16
Iznos robe... 5.685,81
Iznos povratne naknade... 6,50
Ukupni iznos povrata... 5.692,31

Iznos TB-R25 (25%): 6.777,63 osnovica: 5.416,90 porez: 1.354,23 Pov.naknade: 6,50

Slika 13 Povratnica

Izvor: interna evidencija trgovine

³⁴ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

³⁵ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

Na priloženoj povratnici se vide svi proizvodi koji se vraćaju dobavljaču iz skladišta maloprodajne trgovine. Odnosi se na povrat staklenih boca dobavljaču. Neke od tih boca se vraćaju pojedinačno, neke se vraćaju u gajbama, a neke na paletama. Za svaki proizvod je naznačena pripadajuća količina, nabavna cijena, rabat (ako je odobren), fakturna cijena, postotak marže, iznos marže u kunama, nabavna cijena, iznos PDV-a i maloprodajna cijena.

URA 3421

Datum
20.11.2017

Dobavljač

Šifra Naziv dobavljača Mjesto Hp broj Ulica i kbr. PDV ID: BR./OIB
46 21300

Račun

Broj računa Datum m. Trošak Rok Dospijeće Iznos računa Ne podliježe
5489/001/2 20.11.2017 Redovni 41 31.12.2017 -5.685,81 0,00

Pretporez

Stopa	Osnovica	Pretporez	%	Odbija se	Ne odbija se
Pretporez po stopi 25%	-4.548,65	-1.137,16	100,0	-1.137,16	0,00

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum m.	Dospijeće
2200	46	D.O.O.	5489/001/2 D.O.O.	0,00	-5.685,81	20.11.2017	31.12.2017
1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	5489/001/2 D.O.O.	-1.137,16	0,00	20.11.2017	---
6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	K-000026 A D.O.O.	-6.777,63	0,00	20.11.2017	---
6680	0	URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA MALO-BRELA	K-000026 A D.O.O.	0,00	-868,65	---	---
6640	0	URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA MALO-BRELA	K-000026 A D.O.O.	0,00	-1.353,83	---	---
6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	5489/001/2 D.O.O.	0,00	-6,50	---	---
				-7.914,79	-7.914,79		

Plaćeno

Datum plaćanja	Iznos
	0,00

Platiti po računu

Plaćeno prethodne godine	Za platiti	Model	Poziv na broj
0,00	-5.685,81	00	5489/001/2

Slika 14 Ulazni račun za povratnicu

Izvor: interna evidencija trgovine

Dnevnik knjiženja

URA 3421

R.b.	Datum	Dokument	Broj Organizacijski dio	Konto	Šifra Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	20.11.2017	URA	3421	1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	5489/001/2	D.O.O.	-1.137,16 0,00 1
2	20.11.2017	URA	3421	2200	46	D.O.O.	5489/001/2	D.O.O.	0,00 -5.685,81 1
3	20.11.2017	URA	3421	6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	5489/001/2	D.O.O.	0,00 -6,50 1
4	20.11.2017	URA	3421	6630	0	ROBA U PRODAVAONICI NA MALO-BRELA	K-000026 A	D.O.O.	-6.777,63 0,00 1
5	20.11.2017	URA	3421	6640	0	URAČUNANI PDV U PRODAJNOJ CIJENI NA	K-000026 A	D.O.O.	0,00 -1.353,83 1
6	20.11.2017	URA	3421	6680	0	URAČUNANA RAZLIKA U CIJENI ROBE NA M	K-000026 A	D.O.O.	0,00 -868,65 1
							-7.914,79	-7.914,79	

<kraj>

08.08.2018 13:55:19

Dnevnik knjiženja

Stranica: 1

Slika 15 Dnevnik knjiženja za povratnicu

Izvor: interna evidencija trgovine

Prilikom vraćanja robe dobavljaču zbog određenih razloga potrebno je također sastaviti ulazni račun koji potvrđuje da je roba stvarno zaprimljena na skladište, ali je zbog određenih razloga vraćena. Prikazani ulazni račun broj 3421 sadrži iznose sa negativnim predznakom. Konto dobavljača (2200) se umanjuje za nabavnu vrijednost prodane robe od 5685,81 kn, smanjuje se i iznos pretporeza u iznosu od 1137,16 kn. Roba u prodavaonici (6630) se smanjuje za 6777,63 kn, marža (6680) se smanjuje za 868,65 kn, a PDV (6640) se smanjuje za 1353,83 kn.

Inventura

Inventura je postupak koji poduzeća provode jednom godišnje ili po potrebi više puta godišnje. Na temelju inventure uspoređuju se stanja određenih proizvoda u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem zaliha. Najčešće se provodi zadnji dan poslovne godine tj. 31.12. Za što jednostavnije i brže provođenje inventure potrebno je odrediti dali se inventura provodi za sve proizvode ili samo za određeni dio zaliha. Isto tako potrebno je odrediti i komisiju koja će inventuru provesti, pripremiti inventurnu listu te popisna mjesta.³⁶

Inventura P.S. 1											Datum
Artikli											01.01.2015
Šifra robe	Naziv robe/usluga	J.mj.	Količina	PDV %	Iznos	PDV Iznos	Iznos s PDV	Cijena (PDV)	Nab.vrij.	Iznos marže	
10000	NAJAM SCOOTERA 200 3 SATA	1,000	25,00	180,00	40,00	200,00	200,00	133,33			
10002	MEMORY CARD 8 GB	5,000	25,00	600,00	150,00	750,00	150,00	600,00		100,00	
10003	auto punjač iPhone iPad	5,000	25,00	400,00	100,00	500,00	100,00	333,33		66,67	
10004	MEMORY CARD 16 GB	5,000	25,00	800,00	200,00	1,000,00	200,00	800,00		133,33	
10005	MEMORY CARD 4 GB	10,000	25,00	950,00	240,00	1,200,00	120,00	600,00		180,00	
10006	MEMORY CARD 2 GB	5,000	25,00	400,00	100,00	500,00	100,00	333,33		66,67	
10009	DRŽAČ ZA MOBTEL	5,000	25,00	480,00	120,00	600,00	120,00	400,00		80,00	
10010	ADAPTER UNIVERZALNI LAPTOP	2,000	25,00	320,00	80,00	400,00	200,00	266,67		53,33	
10011	USB DATA KABEL S 5 SAMSUNG	8,000	25,00	480,00	120,00	600,00	100,00	400,00		80,00	
10012	ZASTITNA FOLJA	1,000	25,00	24,00	6,00	30,00	30,00	20,00		4,00	
10013	FLET KABEL IPHONE 4 TIPKA MENI	2,000	25,00	80,00	20,00	100,00	50,00	66,67		13,33	
10019	TOUCH SAMSUNG S9810	4,000	25,00	480,00	120,00	600,00	150,00	400,00		80,00	
10024	ZASTITNA FOLJA	1,000	25,00	160,00	40,00	200,00	200,00	133,33		26,67	
10058	BATERIJA IPHONE 5G 5S	11,000	25,00	264,00	66,00	330,00	30,00	220,00		44,00	
10081	kućište stražnje iPhone 4 a bi	2,000	25,00	400,00	100,00	500,00	250,00	333,33		66,67	
10095	UNIVERZALNE SLUSALICE	1,000	25,00	120,00	30,00	150,00	150,00	100,00		20,00	
10096	SILIKONSKA TORBICA	12,000	25,00	960,00	240,00	1,200,00	100,00	800,00		160,00	
10125	BATERIJA 150	1,000	25,00	48,00	12,00	60,00	60,00	40,00		8,00	
10131	TORBICA 100	19,000	25,00	1,920,00	480,00	2,400,00	150,00	1,600,00		320,00	
10252	Torbica 90	17,000	25,00	1,360,00	340,00	1,700,00	100,00	1,133,33		226,67	
20007	Tipka home iPhone4G	2,000	25,00	80,00	20,00	100,00	50,00	66,67		13,33	
20010	Torbica 60	25,000	25,00	1,800,00	450,00	2,250,00	80,00	1,500,00		300,00	
20011	BATERIJA 90	44,000	25,00	2,112,00	528,00	2,640,00	60,00	1,760,00		362,00	
20017	baterija 98	10,000	25,00	1,500,00	400,00	2,000,00	200,00	1,333,33		266,67	
20018	Baterija 98 NOKIA	35,000	25,00	2,744,00	686,00	3,430,00	88,00	2,286,67		457,33	
20020	Punjač kućni 150	18,000	25,00	1,488,00	372,00	1,860,00	98,00	1,241,33		248,27	
20021	Punjač kućni 80	25,000	25,00	1,400,00	350,00	1,750,00	70,00	1,166,67		233,33	
20022	Punjač kućni 50	47,000	25,00	5,840,00	1,410,00	7,050,00	150,00	4,700,00		940,00	
20027	Display Nokia 6500slide	55,000	25,00	3,520,00	880,00	4,400,00	80,00	2,333,33		566,67	
20028	Display Nokia 6500 classic kom	1,000	25,00	120,00	30,00	150,00	150,00	100,00		20,00	
20029	BATERIJA onyx SAMS I9300	29,000	25,00	4,640,00	1,160,00	5,800,00	200,00	3,886,67		773,33	
20082	Fiat kabel Samsung J700 zamj	2,000	25,00	180,00	40,00	200,00	100,00	133,33		26,67	
20089	Punjač kućni 80 Onyx-micro usb	25,000	25,00	1,600,00	400,00	2,000,00	80,00	1,333,33		266,67	
20091	USB DATA KABEL za iPhone 3G	25,000	25,00	1,600,00	400,00	2,000,00	80,00	1,333,33		266,67	
20095	Display LCD Nokia N95/966 zamj	1,000	25,00	120,00	30,00	150,00	150,00	100,00		20,00	
20114	Display Nokia 3110c/3500	2,000	25,00	160,00	40,00	200,00	100,00	133,33		26,67	
20115	LCD N1 -30	2,000	25,00	320,00	80,00	400,00	200,00	266,67		53,33	
20116	Display Nokia 5000 zamjenski	2,000	25,00	240,00	60,00	300,00	150,00	200,00		40,00	
20117	Zvučnik Nokia 6500	12,000	25,00	960,00	240,00	1,200,00	100,00	800,00		160,00	
20128	Kućište stražnje iPhone 4G cr	4,000	25,00	480,00	120,00	600,00	150,00	400,00		80,00	
20135	Fiat kabel Sonyferi V202ylo orig	2,000	25,00	320,00	80,00	400,00	200,00	266,67		53,33	
20139	USB data kabel iPhone 5 zamj	23,000	25,00	1,840,00	460,00	2,300,00	100,00	1,533,33		306,67	
20140	Punjač za auto 50	5,000	25,00	200,00	50,00	250,00	50,00	166,67		33,33	
20146	Sim adapter 3u1	15,000	25,00	600,00	150,00	750,00	50,00	800,00		100,00	
20149	Baterija ONYX SAM I9510 150	30,000	25,00	3,600,00	900,00	4,500,00	150,00	3,000,00		600,00	
20151	Baterija Onyx iPhone 5	1,000	25,00	78,40	19,60	98,00	98,00	65,33		13,07	
20153	Baterija Onyx HTC wildfire	10,000	25,00	800,00	200,00	1,000,00	100,00	666,67		133,33	
20154	Uab data kabel Galaxy TAB	11,000	25,00	880,00	220,00	1,100,00	100,00	733,33		146,67	
20152	Punjač kućni micro USB 100	8,000	25,00	1,280,00	320,00	1,600,00	200,00	1,066,67		213,33	
20153	Baterija iPhone 4S	63,000	25,00	5,040,00	1,260,00	6,300,00	100,00	4,200,00		840,00	
20154	Data kabel flat USB iPhone5	2,000	25,00	400,00	100,00	500,00	250,00	333,33		66,67	
20155	Data kabel flat USB iPhone4/3	10,000	25,00	800,00	200,00	1,000,00	100,00	666,67		133,33	
20156	Baterija Sams N9010D note	1,000	25,00	840,00	160,00	1,000,00	80,00	633,33		106,67	
20157	Fiat kabel Sams C55 10	3,000	25,00	600,00	150,00	750,00	250,00	600,00		100,00	
20158	Konektor punj. Nok1650/2760	1,000	25,00	80,00	20,00	100,00	100,00	66,67		13,33	
20159	Konektor punj. Nok 8600/8500	2,000	25,00	160,00	40,00	200,00	100,00	133,33		26,67	
20160	Konektor punj. Nok 1650/2760	5,000	25,00	400,00	100,00	500,00	100,00	333,33		66,67	
20161	Konektor punj. Nok 5800/5230	2,000	25,00	160,00	40,00	200,00	100,00	133,33		26,67	
20162	Zvučnik Nokia 5800/5230	5,000	25,00	400,00	100,00	500,00	100,00	333,33		66,67	
20163	Baterija sam I9100 150	34,000	25,00	4,080,00	1,020,00	5,100,00	150,00	3,400,00		680,00	
20164	USB Data kabel micro-usb modif	19,000	25,00	720,00	180,00	900,00	60,00	600,00		120,00	

2576

Inventura P.S. 1

Stranica: 1

Slika 16 Inventura

Izvor: interna evidencija trgovine

³⁶ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

Prikazana inventura se sastoji od šifre svakog pojedinog artikla, naziva samog artikla, količine, pripadajućeg iznosa PDV-a, cijene artikla s PDV-om, nabavne vrijednosti i marže. Ona prikazuje sve artikale koji se nalaze na prodajnom mjestu te točnu količinu svakog pojedinog artikla. Služi da bi se pomoću inventurne liste mogla usporediti stvarna količina artikala u trgovini sa knjigovodstvenim vrijednostima. Inventura koja se provodi najčešće 31.12 se uspoređuje sa podacima o početnom stanju 1.1 te iste godine.

Zapisnik o promjeni cijena

Trgovci trebaju sastaviti zapisnik o promjeni cijena u situaciji kada dođe do povećanja ili smanjenja cijene određenih artikala. Promjena cijena obavlja se na temelju pismenog naloga. Potrebno je provesti popis robe kojoj se mijenja cijena i stanje popisane robe se upisuje u zapisnik o promjeni cijena³⁷

(naziv tvrtke) _____

GOVINA _____

um _____ 20 _____

novi komisije: 1. _____ 2. _____ 3. _____

Zapisnik o promjeni cijene br. _____

Naziv i sjedište trgovca	Naziv i sjedište prodajnog objekta	Redni broj i datum sastavljanja zapisnika	Naziv robe	Jedinica mjere	Količina	Stara		Nova		Razlika cijene	IZNOS		Knjiženo
						cijena	Iznos	cijena	Iznos		POVIŠENJE (ulaz)	SNIŽENJE (izlaz)	
a	b	c	d	d1	d2	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10
	Donos:		ST	kg	1	235,00	235,00	120,00	120,00	115,00		119,00	
			ST	kg	3	180,00	540,00	90,00	270,00	90,00		270,00	
			TACNA	kg	1	130,00	130,00	65,00	65,00	65,00		65,00	
			ZVONO	kg	146	45,00	6570,00	22,00	1540,00	23,00		960,00	
			KUTILICA	kg	11	65,00	715,00	35,00	385,00	30,00		330,00	
			STALAK	kg	4	110,00	440,00	55,00	220,00	53,00		220,00	
			KAMPA	kg	1	219,00	219,00	110,00	110,00	109,00		109,00	
			PODHETACI	kg	3	69,00	207,00	39,00	105,00	34,00		101,00	
			STALAK	kg	2	125,00	250,00	65,00	130,00	60,00		120,00	
			LEGO	kg	3	399,00	1197,00	189,00	120,00	190,00		1740,00	
			ST	kg	4	225,00	900,00	125,00	500,00	100,00		400,00	
			ST	kg	146	189,00	27594,00	95,00	665,00	94,00		658,00	
			ST	kg	5	85,00	425,00	45,00	225,00	40,00		200,00	
			ST	kg	2	190,00	380,00	95,00	190,00	95,00		190,00	
			AMPED	kg	142	45,00	6390,00	25,00	75,00	20,00		60,00	
			ST	kg	1	89,00	89,00	35,00	35,00	34,00		34,00	
			ST	kg	1	59,00	59,00	30,00	30,00	29,00		29,00	
Za prijenos:						9357,00	xxx	4980,00	xxx			8297,00	
A. UKUPNO:						(IZNOS S POREZOM NA DODANU VRIJEDNOST)							
								B. IZNOS POREZA NA DODANU VRIJEDNOST				1.659,10	
								C. IZNOS BEZ POREZA NA DODANU VRIJEDNOST				6.637,69	

Komisija je izvršila promjenu cijene po nalogu _____

opisom stvarnog stanja robe, kako je prikazano u zapisniku. Promjena nastaje zbog _____

Knjigovodstvo _____ Prodaja _____

Potpis odgovorne osobe _____ M.P. _____

Članovi komisije _____

1. _____

2. _____

3. _____

Narodne novine d.d., Zagreb - (49) 070136
Oznaka za narudžbu: UT-VII-15/NCR

Slika 17 Zapisnik o promjeni cijena

Izvor: interna evidencija trgovine

³⁷ Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split

Na prikazanom zapisniku su vidljivi svi proizvodi kojima se cijena smanjila u odnosu na onu po kojoj su se do tada vodili u poslovnim knjigama. Na zapisniku se navodi naziv robe koja mijenja cijenu, mjerna jedinica, količina, stara cijena, nova cijena te razlika tih dviju cijena. Neki od proizvoda koji su promijenili cijenu su; tacne, stalci, podmetači, lampe i slični proizvodi.

Temeljnica 1							Datum
							30.01.2018
Knjiženja							
Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum m.	Dospijeće
6630	0	ROBA U PRODAVAONICI	ZAPISNIK 1/2017	-8.297,00	0,00	_____	_____
6680	0	RAZLIKA U CIJENI ROBE -MARŽA	ZAPISNIK 1/2017	0,00	-6.637,60	_____	_____
6640	0	URAČUNANI POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	ZAPISNIK 1/2017	0,00	-1.659,40	_____	_____
				-8.297,00	-8.297,00		

Slika 18 Temeljnica uz zapisnik o promjeni cijena

Izvor: interna evidencija trgovine

Na prikazanoj temeljnici konto Roba u prodavaonici (6630) se smanjuje za 8297,00 kn zbog smanjenja cijene proizvoda u trgovini te se knjiži s dugovne strane sa preznakom minus, konto Razlika u cijeni robe-marža (6680) se smanjuje za iznos 6637,60 kn te se knjiži sa potražne strane sa preznakom minus, dok se konto uračunani porez na dodanu vrijednost (6640) smanjuje za iznos od 1659,40 kn te se također knjiži sa potražne strane sa predznakom minus.

Dnevnik knjiženja

Temeljnica 1

R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	30.01.2018	Temeljnica	1		6630	0	ROBA U PRODAVAONICI	ZAPISNIK 1/2017	-8.297,00	0,00	SEMI
2	30.01.2018	Temeljnica	1		6640	0	URAČUNANI POREZ NA DODANU VRIJEDNO	ZAPISNIK 1/2017	0,00	-1.659,40	SEMI
3	30.01.2018	Temeljnica	1		6680	0	RAZLIKA U CIJENI ROBE -MARŽA	ZAPISNIK 1/2017	0,00	-6.637,60	SEMI
									-8.297,00	-8.297,00	

<kraj>

Slika 19 Dnevnik knjiženja uz temeljnicu 1

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazanu temeljnicu prati i pripadajući dnevnik knjiženja koji prikazuje ista konta i iste iznose.

Knjižna obavijest-nota

Knjižno odobrenje (obavijest o knjiženju) je dokument koji utvrđuje da je došlo do poslovne promjene koja se odnosi na točno određeni račun, npr. dodatni popust radi oštećenja. U dokumentu je potrebno navesti godinu i broj računa na koji se odobrenje veže.³⁸

Odobrenje kupcu 1/V001/2

Vaša povratnica
Datum: 30.04.2018

Naš račun
Broj računa: 2018
Datum: 30.04.2018

Kupac
Šifra: 490
Naziv kupca: _____
Mjesto: _____
Hp broj: _____
Ulica i kbr.: _____
PDV ID: BR./OIB: _____

Stavke

Šifra robe	NEZIVROBENI SLUGA	Jm	Količina	PDV %	Cijena	Iznos
OD001	ODOBRNJE	NAKN	-1,000	25,00	652,50	-652,50
			-1,000			-652,50
				PDV: 25% (Osn.: 652,50 kn)		-163,13
				Ukupno kn:		-815,63

Fiskalizacija računa
Način plaćanja: _____
Transakcijski račun: ROBERT
Šifra operatera: _____
Datum: 30.04.2018
Vrijeme: 08:27:31

Napomena
Opis knjiženja: Rn. 2018

Molimo vas, da potpisom ovog dokumenta potvrdite, da ste za iznos PDV obračunanog u ovom dokumentu smanjili iznos ulaznog poreza i da nam odmah vratite jedan ovjereni primjerak.

Ulazni pretporez smo ispravili dana _____

M.P. _____
(potpis ovlaštene osobe)

Potpis: _____

Slika 20 Knjižna obavijest

Izvor: interna evidencija trgovine

³⁸ Knjižnica za računovode-knjižne note <https://www.racunovodja.hr/33/knjizne-note-odobrenje-i-terecenje-eng-credit-note-and-debit-note-uniqueidRCViWTptZHIH5St15ckqvfgqLN6R6TL/>
Pristupljeno 6.kolovoza 2018

Na prikazanoj obavijesti se navodi redni broj artikla, šifra i naziv artikla, količina koja je neispravna, te smanjenje cijene računa sukladno tim vraćenim proizvodima kao i razlog povrata.

URA 2017 Datum
15.05.2018

Dobavljač

Šifra	Naziv dobavljača	Mjesto	Hp broj	Ulica i kbr.	PDV ID. BR./OIB
46					

Račun

Broj računa	Datum rn.	Trošak	Dospijeće	Iznos računa	Ne podliježe
1/V001/2	30.04.2018	Redovni	30.04.2018	-815,63	0,00

Pretporez

Stopa	Osnovica	Pretporez	%	Odbija se	Ne odbija se
Pretporez po stopi 25%	-652,50	-163,13	100,0	-163,13	0,00

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum rn.	Dospijeće
2200	46	L D.O.O.	1/V001/2 /	D.O.O.	0,00	-815,63	30.04.2018
1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	1/V001/2 /	D.O.O.	-163,13	0,00	30.04.2018
7807	0	PRIHODI OD NAKNADNIH ODOBRENJA- SNIŽENJA, POUSTA DOBAV.	1/V001/2 /	D.O.O.	0,00	652,50	30.04.2018
				-163,13	-163,13		

Plaćeno

Datum plaćanja	Iznos
	0,00

Platiti po računu

Plaćeno prethodne godine	Za platiti	Model	Poziv na broj
0,00	-815,63	00	1/V001/2

<kraj>

Slika 21 Ulazni račun uz knjižnu obavijest

Izvor: interna evidencija trgovine

Dnevnik knjiženja

URA 2017

R.b.	Datum	Dokument	Broj Organizacijski dio	Konto	Šifra Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Kontrolor
1	15.05.2018	URA	2017	1403	0	PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA 25%	1/V001/2/	D.O.O.	-163,13 0,00 1
2	15.05.2018	URA	2017	2200	46	D.O.O.	1/V001/2/	D.O.O.	0,00 -815,63 1
3	15.05.2018	URA	2017	7807	0	PRIHODI OD NAKNADNIH ODOBRENJA- SNI	1/V001/2/	D.O.O.	0,00 652,50 1
							-163,13	-163,13	

<kraj>

Slika 22 Dnevnik knjiženja uz knjižnu obavijest

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazani ulazni račun broj 2017 sadrži tri konta od koji se vrijednost konta dobavljača (2200) smanjuje za 815,63 kn, konto pretporeza (1403) se smanjuje za 163,13 kn, a konto prihod od naknadnih odobrenja (7807) se knjiži na potražnoj strani u iznosu od 652,50 kn sa pozitivnim predznakom. Na taj način poduzeće u svojim knjigama ispravlja početnu vrijednost računa kojeg je primilo od svog dobavljača.

Konto kartice

Konto : 2200

Konto: 2200		Naziv konta: Dobavljači dobara		Šifra: 6	Naziv:			
R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Saldo
1	01.01.2017	Početno stanje	1		Početno stanje	0,00	85.400,00	-85.400,00
						0,00	85.400,00	-85.400,00
Ukupno Konto: 2200						0,00	85.400,00	-85.400,00

Slika 23 Kartica dobavljača

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazana kartica dobavljača pokazuje koliko je bilo početno stanje konta dobavljača (2200) na početku 2017.godine. Na njoj se može vidjeti da je Apfel ostao dužan svome dobavljaču iznos od 85 400,00 kn u prethodnoj godini.

Ono što se posebno ističe kod maloprodajnih trgovina je i to da one u svom asortimanu imaju i proizvode čiju cijenu zakonski ne smiju mijenjati već te iste proizvode moraju prodavati po cijenama koje dobavljač odredi. Cigarete, dnevne tiskovine i peciva su osnovni artikli na čiju cijenu trgovina nema utjecaj

Kod maloprodajnih trgovina se podrazumijeva da u svome asortimanu imaju i cigarete raznih proizvođača. Ono što je specifično kod prodaje cigareta je to što maloprodajni trgovac ne može mijenjati cijenu cigareta koje ima u svome asortimanu po svojoj želji, već je njihova cijena određena zakonom te je ista u cijeloj zemlji. Početkom 2017. godine donesen je zakon o promjeni trošarina na cigarete koji je doveo do povećanja cijene cigareta u maloprodaji. Cijena svih cigareta je u 2017. povećana za 1 kn, a 2018. za još 1 kn.

Prema zadnjoj izmjeni zakona o visini trošarina na cigarete i ostale duhanske proizvode trošarina na cigarete iznosi³⁹:

1. specifična trošarina 310,00 kuna za 1000 komada cigareta
2. proporcionalna trošarina 34% od maloprodajne cijene
3. minimalna trošarina na cigarete 696,00 kuna za 1000 komada cigareta.

³⁹ Narodne novine (2016), Trošarine, Narodne novine d.d Zagreb broj 109/16

Šalje 0102 DC Zagreb skl. maloprodaje

Datum dokumenta 26.04.2018

Datum isporuke 01.05.2018

Narudžbenica

Rb	Artikal	Opis	EAN	Serija	JM	Količina
30.	10039342	ROTHMANS 100'S BLUE	38505683	999999	KOM	20,000 ✓
31.	10039343	ROTHMANS SOFT CUP FULL BLUE	5000219010345	999999	KOM	10,000 ✓
32.	10039344	ROTHMAN'S S-SERIES BLUE	38505713	999999	KOM	8,000 ✓
33.	10039345	ROTHMANS S-SERIES SILVER	5000219010383	999999	KOM	16,000 ✓
34.	10040904	ROTHMANS D-SERIES BLUE	59064541	999999	KOM	10,000 ✓
35.	10040905	ROTHMANS D-SERIES SILVER	59064558	999999	KOM	10,000 ✓
36.	10041791	LUCKY STRIKE FLOW FILTER	59468776	999999	KOM	10,000 ✓
37.	10041792	LUCKY STRIKE FLOW FILTER RESIZED	59054900	999999	KOM	10,000 ✓
38.	10042911	DUNHILL SWITCH BLUE	59470397	999999	KOM	10,000 ✓
39.	10042912	DUNHILL SWITCH SILVER	59470403	999999	KOM	10,000 ✓
40.	10044219	WALTER WOLF PREMIUM GOLD 100'S	38505522	999999	KOM	10,000 ✓
41.	10044220	WALTER WOLF PREMIUM SILVER 100'S	38505539	999999	KOM	10,000 ✓
42.	10044221	WALTER WOLF WHITE ICON DEMI	38505508	999999	KOM	10,000 ✓
43.	10044222	DUNHILL MASTER BLEND	38505621	999999	KOM	50,000 ✓
44.	10044223	DUNHILL DISTINCT BLEND	38505638	999999	KOM	10,000 ✓
45.	10044224	DUNHILL BLONDE BLEND	38505607	999999	KOM	10,000 ✓
46.	10044225	DUNHILL GREEN	38505614	999999	KOM	10,000 ✓
47.	10045514	ROTHMANS DOUBLE CLICK	59064251	999999	KOM	10,000 ✓
48.	10046934	MARLBORO TOUCH	3859892336233	999999	KOM	30,000 ✓
49.	10046935	MARLBORO FINE TOUCH	3859892336257	999999	KOM	50,000 ✓
50.	10046936	MARLBORO LINE GOLD	3859892336882	999999	KOM	10,000 ✓
51.	10046938	PHILIP MORRIS BLUE	3859892336158	999999	KOM	20,000 ✓
52.	10046939	CHESTERFIELD RED	3859892336356	999999	KOM	10,000 ✓
53.	10046940	CHESTERFIELD BLUE	3859892336332	999999	KOM	30,000 ✓
54.	10046941	CHESTERFIELD SILVER	3859892336417	999999	KOM	10,000 ✓
55.	10046942	MURATTI AMBASSADOR RED	38504334	999999	KOM	10,000 ✓
56.	10046943	MURATTI AMBASSADOR RED 100	3859892336769	999999	KOM	10,000 ✓
57.	10046944	MURATTI AMBASSADOR BLUE	38504341	999999	KOM	10,000 ✓
58.	10046945	LD RED	90300806	999999	KOM	10,000 ✓

Slika 24: Otpremnica cigareta

Izvor: interna evidencija trgovine

Trgovina u svom asortimanu ima i dnevne novine koje nabavlja direktno od dobavljača

Datum: 04.05.2018
Strana: 713
Str. PM: 1

DOSTAVNICA ZA DANI: 06.05.2018.

Linija: 4155 - MAKARSKA-PODGORA-BRELA
Red. br. : 85

Sif. lista	Naziv lista	IZD Broj	%Por.	Kol.	Cijena	I z n o s
1 2000000301	VEČERNJI LIST	02 180506	5	6✓	8,00	48,00
2 2000000401	SPORTSKE NOVOSTI	04 180506	5	2✓	8,00	16,00
3 2000000601	JUTARNJI LIST	03 180506	5	4✓	9,00	36,00
4 2000000801	24 SATA	01 180506	5	5✓	6,00	30,00
5 2000001201	SLOBODNA DALMACIJA	00 180506	5	10✓	8,00	80,00
6 2000006601	JUTARNJI LIST PAKET JL + DOBRA HRANA	03 180506	5	3✓	13,00	39,00
UKUPNO grupa 01						249,00
UKUPNO dostava 02						249,00
7 3000009001	BILD ZEITUNG	00 180505	5	2✓	11,50	23,00
UKUPNO grupa 04						23,00
UKUPNO dostava 04						23,00
SVEUKUPNO za Pr.mj.: - MAKARSKA-PARK-SDT						272,00

dao: _____ Preuzeo vozač: _____ Prodavač: *Tony Džurđević*
Vrijeme: _____

Slika 25 Dostavnica dnevnih novina

Izvor: interna evidencija trgovine

Slika prikazuje kako izgleda dostavnica dnevnih novina koje trgovini svakodnevno dostavlja dobavljač tiskovina. Na dostavnici je navedena šifra svake novine, njen naziv, isporučena količina i cijena koju je odredio dobavljač i koju trgovac ne može mijenjati. Na sve novine se obračunava porez od 5%. Osim toga na dostavnici se može vidjeti i ukupna prodajna vrijednost dostavljenih novina. Osim hrvatskih dnevnih novina trgovina u svojoj ponudi tijekom sezone nudi i najprodavanije njemačke novine čime se nastoji privući i strane turiste da dođu u trgovinu.

Datum: 04.05.2018
Strana: 761
Str. PM: 1

POPIS VRAĆENOG TISKA NA DAN: 05.05.2018.

Linija: 4155 - MAKARSKA-PODGORA-BRELA
Red. br. : 85

Sif. lista	Naziv lista	Broj	Kol.	Cijena	Iznos	Dos.	Dat.dos.
2000000301	VEČERNJI LIST	180505	3	8,00	24,00	4	05.05.18
2000000401	SPORTSKE NOVOSTI	180505	1	8,00	8,00	2	05.05.18
2000000601	JUTARNJI LIST	180505	3	9,00	27,00	5	05.05.18
2000000801	24 SATA	180505	3	6,00	18,00	4	05.05.18
2000001201	SLOBODNA DALMACIJA	180505	9	8,00	72,00	10	05.05.18
2000002701	JUTARNJI LIST PAKET SUBOTA JL + GLORIA IN	180505	2	13,00	26,00	2	05.05.18
GRUPA: 01					UKUPNO 135,00		
2700495200	KNJIGA + SLOBODNA DALMACIJA	180174	1	12,00	12,00	2	04.05.18
9789537088781	SD+HRVATSKO-ENGLESKI PRIRUČNI RJEČNIK						
GRUPA: 03					UKUPNO 12,00		
PAKETA: 1					SVEUKUPNO za Pr.mj.: 187,00		
Izdao:		Preuzeo vozač:		Prodavač: Ivano Alio			
Vrijeme:				Vrijeme:			

Slika 26 Povratnica dnevnih novina

Izvor: interna evidencija trgovine

Na slici 12 se nalazi povratnica novina koju djelatnici trgovine krajem svakog radnog dana moraju ispuniti i skupa sa preostalim novinama vratiti dobavljaču. Na njoj je točno naznačena kolika je količina određenih novina koje se vraćaju, osim toga djelatnici moraju napisati i ukupnu vrijednost vraćenih novina, te se djelatnik koji je te novine kontrolirao treba potpisati na dno dokumenta.

Ono što je također specifično za maloprodaju je i to da u svom asortimanu ima i poseban dio u kojem se prodaju pekarski proizvodi, a koji je na određeni način izdvojen iz ostatka trgovine. Sav taj pekarski asortiman se nabavlja direktno od dobavljača koji svakodnevno isporučuje svoje proizvode trgovini. Na sve pekarske proizvode u trgovini se obračunava PDV od 5%.

BOBIS d.o.o.

OTPREMNICA ZADUŽENJE Br.: 198026

Datum proizvodnje: 09.05.2018

Otprema: 09.05.2018

Skladište 1-1-40:SKLADIŠTE TRANZITA TTTS Linija:100- Vozač: MAKARSKA -TURA 1

PROD.BR.65 - MAKARSKA 2

Šifra	Naziv	JM	Količina	Cijena ispor.	povrat
51002	P.K.B JADRAN 0,65.....	KOM.....	5	8,90	
51013	P.K.B DIDOV KRUH 0,60.....	KOM.....	20	8,90	
51096	P.K.B. MARINERO 0,50.....	KOM.....	20	4,29	
51126	P.K.B. IKROVADA BIJELA 1,00....	KOM.....	3	10,90	
51128	P.M.K. DIDOVA BIJELA MALA 0,5	KOM.....	8	7,20	
51738	P.M.K. DIDOVO ZRNO 0,40.....	KOM.....	8	8,99	
51740	P.K.B. KRUH S DODATKOM KUKURUZ	KOM.....	8	7,70	
51742	P.K.B. DIDOV KRUH 0,35.....	KOM.....	25	5,50	
51743	P.M.K. DIDOVA PEKA MALA 0,45.	KOM.....	2	7,50	
51744	P.M.K. DIDOVA PEKA MALA 0,45.	KOM.....	2	7,50	
51745	P.M.K. DIDOVA PEKA 0,90.....	KOM.....	2	9,99	
51746	P.K.B. MINI FRANCUZ 0,35.....	KOM.....	3	7,50	
51748	P.M.K. SOVITAL 0,35.....	KOM.....	5	11,60	
51750	P.K.B. VRLIČKA PEKA MALA 0,90.	KOM.....	3	10,90	
51751	P.M.K. FINAC 0,60.....	KOM.....	3	11,50	
52020	P.B.P. LEPINJA 0,15.....	KOM.....	6	2,90	
53002	P.B.P. FRANCUSKI BAGET 0,25.....	KOM.....	25	5,30	
53004	P.B.P. PUBLICA OKRUGLA 0,07....	KOM.....	6	2,90	
53013	P.B.P. SLANAC 0,07.....	KOM.....	3	2,90	
53024	P.B.P. SELJAK PECIVO 0,15.....	KOM.....	10	2,90	
53113	P.B.P. SENDVIČ PECIVO 0,08....	KOM.....	10	2,90	
53126	P.M.P. BAGET S DODATKOM KUKURUZ	KOM.....	10	5,50	
53153	P.M.P. BAGET S 4 VRSTE SJEMENKI	KOM.....	10	5,99	
53154	P.M.P. [PIC BAGET 0,25.....	KOM.....	5	5,50	
53171	P.M.K. BAKINA PEKA MALA 0,80.	KOM.....	5	12,99	
53172	P.M.K. BAKINA PEKA MALA 0,80.	KOM.....	5	7,60	
53173	P.M.K. CLAPICA 0,45.....	KOM.....	10		

Napomena: TEPSIJA ISPORUČENO:KOM..... TEPSIJA VRAĆENO:KOM.....

Izradio: Vera Galij

Kontrolor: Sandra Bočinović

Potpis skladištara: *Vera Galij*

Potpis vozača: *[Signature]*

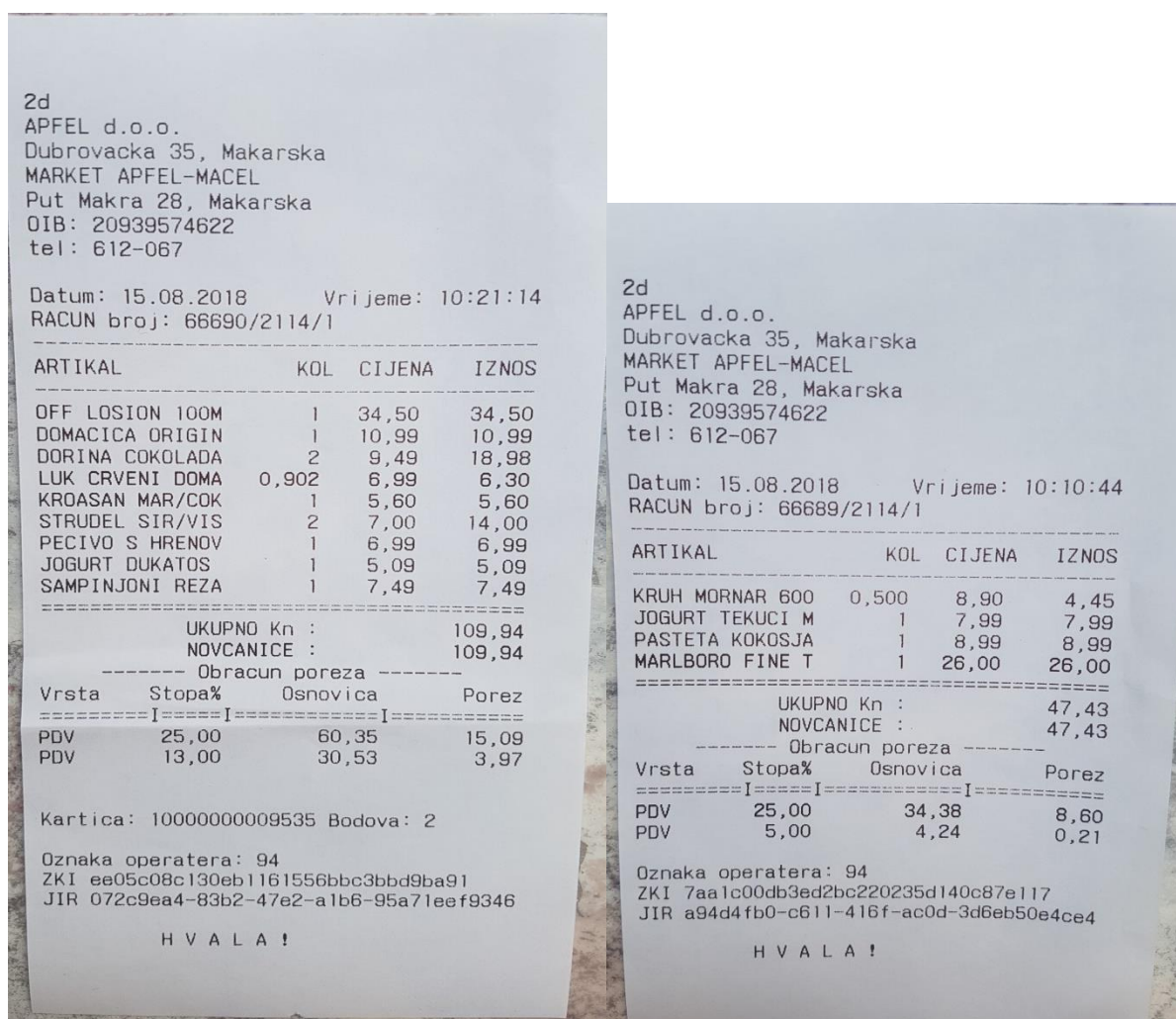
Potpis kupca: *[Signature]*

Vrijeme isporuke:

Slika 27 Otpremnica pekarskih proizvoda

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazana otpremnica je slična i prethodno prikazanima. Sadrži puni naziv isporučenog proizvoda, njegovu šifru, mjernu jedinicu i isporučenu količinu.

Slika 29 Primjeri računa izdanih u prodavaonici

Izvor: interna evidencija trgovine

Prikazani računi služe kao dokaz kupcu o kupnji određenih atikala, a ujedno prikazuju i cijenu i količinu određenih artikala koje je kupac kupio. Na njima se vide tri različite stope PDV-a koje se obračunavaju na određene proizvode sukladno zakonu. Stopa od 25% PDV-a je opća stopa koja se obračunava na gotovo sve artikle, stopa od 13% se obračunava na jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla, novine i časopise te hranu za životinje, dok se stopa od 5% obračunava na kupnju svih vrsta kruha, svih vrste mlijeka i drugih mliječnih proizvoda.⁴⁰ račun prikazuje ukupan iznos kojeg kupac plaća, pojedinačno obračunane stope PDV-a te način plaćanja koji može biti gotovinom ili karticom.

⁴⁰ Narodne novine (2016.), Opći porezni zakon, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115

5. Zaključak

Računovodstvo je važan instrument u poslovanju svakog većeg ili manjeg poduzeća. Razvoj trgovine do danas je stvorio nove mogućnosti za krajnje korisnike, vođenje samog procesa trgovine i uspješno razumijevanje specifičnosti trgovačke djelatnosti, sve to čini računovodstvo jednim od najzahtjevnijih područja poslovanja. Status računovodstva tako postaje važna karika u modernoj ekonomiji i čini razliku između uspješnih i manje uspješnih poduzeća.

Poduzeće Apfel naglasak stavlja na raznovrsnost svoje ugostiteljske i maloprodajne ponude i što bolje zadovoljavanje svih potreba ugostitelja kako malih tako i onih velikih renomiranih ugostiteljskih objekata, ali i zadovoljavanje svih potreba krajnjih kupaca. Glavni razlog koji je doveo do toga da je Apfel jedno od najuspješnijih poduzeća u Makarskoj je i sama činjenica da se poduzeće orijentiralo na turistički sektor od kojega cijela lokalna jedinica ostvaruje najveće prihode.

Snažan rast i razvoj poduzeća ostvareni su zahvaljujući detaljnim praćenjem želja i potreba ugostitelja i suradnjom s njima koja je poduzeću omogućila stalne i zadovoljne kupce. Apfel također svojim stalnim kupcima pruža i određene pogodnosti u obliku raznih popusta i nagrada za vjernost, a u isto vrijeme Apfel svake godine organizira i razne nagradne igre za krajnje potrošače koje nagrađuje raznim bogatim nagradama kao što su automobil, razni kućanski aparati i poklon kartice koje se mogu iskoristiti u njihovim maloprodajnim trgovinama. Osim toga Apfel je nedavno pokrenuo i Apfel klub program vjernosti za kupce koji kupcima omogućuje prikupljanje nagradnih bodova i ostvarivanje dodatnih popusta.

Literatura

1. Belak V., Vudrić N. izdanje 2012: Osnove suvremenog računovodstva, Belak excellens, Zagreb
2. Belak V., Vudrić N. izdanje 2012: Osnove suvremenog računovodstva, Belak excellens, Zagreb
3. Grupa autora (redakcija L. Žager): Osnove računovodstva –računovodstvo za neračunovođe, HZRIFD, Zagreb, 2007.
4. Knjižnica za računovođe-knjižne note <https://www.racunovodja.hr/33/knjizne-note-odobrenje-i-terecenje-eng-credit-note-and-debit-note-uniqueidRCViWTptZHIH5St15ckqvfgqLN6R6TL/>
5. Kobilar,M., Lutilsky Dražić, I., (2010.), Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Ekonomski fakultet, studeni 2010., Zagreb
6. Lajoš Žager, Ivana Mamić Sačer (2016)- Računovodstveni sustav u Hrvatskoj, materijali s predavanja, kolegij Računovodstveni sustavi u RH i EU, Ekonomski fakultet Zagreb
7. Mađerić Dragomir, Fedor Rocco: Marketing, 6.izdanje, Školska knjiga, Zagreb., 2003
8. Narodne novine (2008)- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 30
9. Narodne novine (2008), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 87 članak 7
10. Narodne novine (2012) , Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom br. 47. do 136
11. Narodne novine (2013)- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d Zagreb broj 69
12. Narodne novine (2013.), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 68 članak 3,
13. Narodne novine (2014.), Zakon o trgovini, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 30 članak 7,
14. Narodne novine (2015.), Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 95/15
15. Narodne novine (2015) -Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d Zagreb broj 78/15
16. Narodne novine (2016.), Opći porezni zakon , Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115
17. Narodne novine (2016), Trošarine, Narodne novine d.d Zagreb broj 109/16

18. Narodne novine (2016.), Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 120/16
19. Plavi ured-prodaja i distribucija raspoloživo <http://plaviured.hr/sto-je-prodaja-a-sto-distribucija/>
20. Rogošić A. (2018), Knjigovodstvene isprave, nastavni materijal s predavanja, kolegij Računovodstvo troškova 1, Split
21. S.Šodan (2017). nastavni materijali s predavanja kolegija Financijsko računovodstvo 1, Split
22. Službeni list Europske unije (2014) - Uredba Europske unije broj 258
23. Tušek,B.,Pokrovac, I. (2010.),Računovostveno praćenje trgovačke robe, Ekonomski fakultet, Zagreb,

Popis slika:

Slika 1 Narudžbenica	21
Slika 2 Predračun	22
Slika 3 Primka	23
Slika 4 Ulazni račun za primku	24
Slika 5 Dnevnik knjiženja	25
Slika 6 Međuskladišnica.....	26
Slika 7 Temeljnica u prodavaonici 1.....	27
Slika 8 Dnevnik knjiženja prodavaonice 1	28
Slika 9 Temeljnica u prodavaonici 2.....	29
Slika 10 Dnevnik knjiženja u prodavaonici 2	30
Slika 11 Otpremnica.....	31
Slika 12 Izlazni račun uz otpremnicu	32
Slika 13 Povratnica.....	33
Slika 14 Ulazni račun za povratnicu	34
Slika 15 Dnevnik knjiženja za povratnicu.....	35
Slika 16 Inventura	36
Slika 17 Zapisnik o promjeni cijena.....	37
Slika 18 Temeljnica uz zapisnik o promjeni cijena.....	38
Slika 19 Dnevnik knjiženja uz temeljnicu 1.....	39
Slika 20 Knjižna obavijest.....	40
Slika 21 Ulazni račun uz knjižnu obavijest.....	41
Slika 22 Dnevnik knjiženja uz knjižnu obavijest	42
Slika 23 Kartica dobavljača.....	43
Slika 24: Otpremnica cigareta	45
Slika 25 Dostavnica dnevnih novina	46
Slika 26 Povratnica dnevnih novina.....	47
Slika 27 Otpremnica pekarskih proizvoda	48
Slika 28 Povratnica kruha	49
Slika 29 Primjeri računa izdanih u prodavaonici	50

Sažetak

Cilj ovog završnog rada je bio identificirati posebnosti računovodstva trgovačke djelatnosti u odnosu na druge djelatnosti, i na praktičnom primjeru raznim ispravama identificirati sam proces od naručivanja robe do konačne prodaje iste. Te specifičnosti su i prikazane na temelju stvarnih podataka iz raznih dokumenata koje sastavlja poduzeće. Svaka isprava je sastavljena na poseban način i svaka ima svoje posebnosti kod knjiženja. Maloprodaja je specifična po tome što je namjenjena isključivo krajnjim potrošačima, te kao takva ima i točno određena pravila kojih se trgovci na malo moraju pridržavati.

Ključne riječi: trgovina, maloprodaja, zalihe

Summary

The aim of this final work was to identify the particularities of accounting of trade activities in relation to other activities, and on a practical example of various documents identify the process from ordering the goods to the final sale of the same. These specifics are presented on the basis of actual data from the various documents compiled by the company. Each document is composed in a special way and each has its own specialty at posting. Retail is specific because it is intended solely for end consumers, and there are specific rules that retailers must adhere to.

Keywords: trade, retail, stock